

รายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์
อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์
จันทิมา คุ่มภัยเพื่อน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญรูปภาพ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
ขอบเขตการดำเนินงาน.....	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา.....	6
ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561	
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา.....	10
ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559	
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา.....	14
ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548	
แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	23
ข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์.....	29
สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2557 – 2560).....	37
ยุทธศาสตร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	42
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12.....	47
แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด.....	49
แนวคิด ความสำคัญ และกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์.....	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการติดตามแบบประเมิน.....	66
ผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
รูปแบบกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์.....	81
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	84
กรอบแนวคิด.....	89
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ.....	90
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	90
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการสร้างและหาคุณภาพ.....	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	94
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	95
บทที่ 4 สรุปผลการประเมิน.....	96
ผลการศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	96
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	99
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในภาพรวมตามยุทธศาสตร์	
การศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	106
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
การศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	110
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
ผลการศึกษาข้อสังเกต แนวคิด และแนวทางในการพัฒนากระบวนการ.....	113
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
ผลการศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	116
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	118
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในภาพรวมตามยุทธศาสตร์	
การศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	118
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
การศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	119
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
ผลการศึกษาข้อสังเกต แนวคิด และแนวทางในการพัฒนา.....	119
กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	
เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ในอนาคต	

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 แผนที่เขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์.....	31
รูปภาพที่ 2 ประเภทของการติดตามและประเมินผลโครงการ.....	70
รูปภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ของประเภทการประเมินและประเภทของการตัดสินใจ.....	73
รูปภาพที่ 4 รูปแบบกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์.....	83
รูปภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	89
รูปภาพที่ 6 รูปแบบกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	98
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	
รูปภาพที่ 7 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน.....	100
ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง	
รูปภาพที่ 8 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน.....	102
ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ	
รูปภาพที่ 9 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน.....	104
ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณสุขปึก สาธารณสุขการ และโครงสร้างพื้นฐาน	
รูปภาพที่ 10 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	106
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมยุทธศาสตร์)	
รูปภาพที่ 11 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	110
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมยุทธศาสตร์)	
รูปภาพที่ 12 กราฟแสดงความพึงพอใจในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	113
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวม 17 ชุมชน)	

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	99
(พ.ศ. 2561 – 2565) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง	
ตารางที่ 2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	101
(พ.ศ. 2561 – 2565) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ	
ตารางที่ 3 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	103
(พ.ศ. 2561 – 2565) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน	
ตารางที่ 4 ผลการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565).....	105
เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมยุทธศาสตร์)	
ตารางที่ 5 ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	109
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
ตารางที่ 6 ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	111
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (รายด้านตามยุทธศาสตร์)	
ตารางที่ 7 ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	112
(พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมตามยุทธศาสตร์)	

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562–2563 เป็นการระบาดทั่วโลกที่กำลังดำเนินไปของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19; โควิด-19) โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่ว ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 ณ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 เวลามาตรฐานกรีนิช 02.18 น. มีผู้ติดเชื้อยืนยันแล้วมากกว่า 10,585,152 คนใน 210 ประเทศและดินแดน มีผู้เสียชีวิตจากโรคระบาดแล้วมากกว่า 513,913 คน และมีผู้หายป่วยแล้วมากกว่า 5,795,009 คน (Wikipedia. 2563) ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน แม้กระทั่งหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ก็ต้องการปรับตัวในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนด้วย

เนื่องจากประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์กรต่าง ๆ ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของแผนพัฒนาองค์กร เนื่องจากแผนพัฒนาของแต่ละหน่วยงานมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่มีสมาชิกที่เป็นประชาชนหลากหลายทั้งด้านวัฒนธรรมและอาชีพ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำแผนการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น (Needs) ของสมาชิกชุมชนให้มากที่สุด และที่สำคัญคือในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจำเป็นจะต้องมีกระบวนการต่าง ๆ ที่ครบถ้วน ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการจัดทำแผนกระบวนการนำแผนไปดำเนินการ และกระบวนการติดตามและประเมินแผน

ด้วยความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว กระทรวงมหาดไทย ได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 หมวด 3 ข้อ 17 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสี่ปีและแผนการดำเนินงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการติดตามและประเมินแผนพัฒนา ดังนั้น การติดตามและการประเมินแผนจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ

ตรวจสอบการดำเนินงานว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่อย่างไร โดยระบบการติดตามและประเมินผลจะเป็นเครื่องมือในการนำข้อมูลต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือแม้แต่วิธีการดำเนินงานตามแผนพัฒนานั้น ๆ

โดยภารกิจแล้ว เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2565) และได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลง) พร้อมกับแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ข้อ 13 และ ข้อ 14 ได้กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนามีหน้าที่ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการจะต้องกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อ ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี ซึ่งในการประเมินผลการดำเนินการตามแผนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา ก็ได้ยึดตามแนวทางดังกล่าวนี้ด้วยเช่นกัน

ในการดำเนินการติดตามประเมินแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ตามระเบียบดังกล่าวข้างต้น งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2563 เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์จำเป็นต้องติดตามประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2565) และแผนดำเนินงาน โดยคณะนักวิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนดำเนินงานด้านต่าง ๆ ซึ่งได้ดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม 2562 – กันยายน 2563 เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องในการสะท้อนผลการดำเนินงานตามแผนของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ตลอดจนเพื่อให้เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขแผนพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

2.2 เพื่อติดตามและประเมินผลผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2563) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ 2563

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

3.1 **ขอบเขตด้านพื้นที่** การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการติดตามและประเมินผลครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นสถานที่ดำเนินโครงการ โดยครอบคลุมทั้ง 3 ประเด็นยุทธศาสตร์

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับประเมินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา

- (1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
- (2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ประกอบไปด้วย นายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการกอง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายยุทธศาสตร์ ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

3.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับประเมินโครงการในแต่ละชุมชน

- (1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และประชากรที่เป็นสมาชิกของชุมชนทั้งหมด ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
- (2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และสมาชิกชุมชน การสุ่มตัวอย่างจาก 17 ชุมชน จำนวนร้อยละ 5 จำนวนทั้งสิ้น 1,087 คน ได้มาด้วยการสุ่มโดยสุทธของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)

3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นการพิจารณาจากความพึงพอใจและการบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการต่อกลุ่มเป้าหมายใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่

- 1.3.3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง
- 1.3.3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ
- 1.3.3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค

สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน

3.4 ขอบเขตด้านเวลา

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยใช้ข้อมูลตามแผนการดำเนินงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 – เดือนกันยายน พ.ศ. 2563

4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 ทราบผลการประเมินตามยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ในปีงบประมาณต่อไป

4.2 เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีข้อมูลรายงาน ผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

5 นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

สภาพการจัดทำแผนพัฒนา หมายถึง การสำรวจรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาของหน่วยงานภายในและความต้องการของประชาชนในชุมชนของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

กระบวนการพัฒนาแผนพัฒนา หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งดำเนินการโดยการเก็บรวบรวมข้อมูล การนำแผนลงสู่การปฏิบัติ การกำกับติดตามการดำเนินงาน

ข้อสังเกตและแนวทางในการพัฒนา หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตในการวิจัยที่สะท้อนถึงปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสำหรับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

กลไกการอนุมัติแผน หมายถึง คณะกรรมการหรือผู้บริหารที่มีหน้าที่ในการพิจารณาเห็นชอบหรืออนุมัติแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประกอบด้วยหัวข้อเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548
4. แนวทางการติดตามและประเมินผลพัฒนาท้องถิ่น
5. ข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
6. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2557 – 2560)
7. ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12
9. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด
10. แนวคิด ความสำคัญ และกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์
11. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการติดตามแบบประเมินผลแผนพัฒนา
12. รูปแบบกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
13. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
14. กรอบแนวคิดในการวิจัย

สาระสำคัญของเนื้อหาดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ

กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ให้เป็นปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 มาตรา 16 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้แก้ไขคำว่า “แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่น” และแก้ไขคำว่า “แผนพัฒนา” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่น” ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ทุกแห่ง

ข้อ 4 ให้ยกเลิกบทนิยามของคำว่า “หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน” “พนักงานส่วนท้องถิ่น” “โครงการพัฒนา” ในข้อ 4 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนัก ผู้อำนวยการกองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าตำแหน่งดังกล่าว

“พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบล และพนักงานหรือข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายจัดตั้ง

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ 8 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กรรมการตาม (3) (4) (5) และ (6) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้”

ข้อ 6 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ 9 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กรรมการตาม (3) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้”

ข้อ 7 ให้ยกเลิกความในข้อ 14 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 14 ผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้”

ข้อ 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ 21 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

“เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้เห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไขแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่นอำเภอ และจังหวัดทราบด้วย”

ข้อ 9 ให้ยกเลิกความในข้อ 22 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 22 เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้”

ข้อ 10 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 22/1 และข้อ 22/2 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

“ข้อ 22/1 เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

“ข้อ 22/2 ในกรณีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ด้วย และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว”

ข้อ 11 ให้ยกเลิกความในวรรคสามของข้อ 28 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กรรมการตาม (1) (2) (3) (4) และ (5) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้”

ข้อ 12 ให้ยกเลิกความใน (3) ของข้อ 29 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี”

ข้อ 13 ให้ยกเลิกความใน (5) ของข้อ 30 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(5) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและ

ประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี”

ประกาศ ณ วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2561

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 มาตรา 16 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้แก้ไขคำว่า “แผนพัฒนาสามปี” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี” ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ทุกแห่ง

ข้อ 4 ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “แผนพัฒนา” “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” “แผนพัฒนาสามปี” “โครงการพัฒนา” “การเพิ่มเติม” และ “การเปลี่ยนแปลง” ในข้อ 4 ของระเบียบ

กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“แผนพัฒนา” หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี” หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความใน (1) และ (2) ของข้อ 10 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(1) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก (ก) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง (ข) ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ (ค) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัดและจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ง) กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (จ) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น (ฉ) แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย (2) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การจัดทำร่างแผนพัฒนา ในการจัดทำร่างแผนพัฒนา ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง นำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชน ที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งให้เสนอปัญหา ความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามอำนาจหน้าที่”

ข้อ 6 ให้ยกเลิกความในข้อ 16 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ข้อ 7 ให้ยกเลิกความในข้อ 17 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 17 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

(2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและ

ข้อมูล นำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(3) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(4) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีต่อไป

ข้อ 8 ให้ยกเลิกความในข้อ 18 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ 18 แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี กรณีเทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้จัดทำหรือทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้จัดทำหรือทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายนก่อนปีงบประมาณถัดไป ให้นายอำเภอมีอำนาจขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากวรรคสามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ในกรณีของเทศบาลตำบลผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้นายอำเภอก็ได้ ในกรณีมีการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีตามวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าแล้ว ให้จังหวัดแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ”

ข้อ 9 ให้ยกเลิกความในข้อ 22 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 22 เพื่อประโยชน์ของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีได้ โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(3) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้ต่อไป” ในกรณี

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีมีระยะเวลาการใช้บังคับเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ไม่ให้ดำเนินการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง

ข้อ 10 ให้ยกเลิกความในข้อ 23 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ข้อ 11 ให้ยกเลิกความในข้อ 25 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 25 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี”

ข้อ 12 ให้ยกเลิกความในข้อ 27 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 27 แผนการดำเนินงานให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม หรือได้รับแจ้งแผนงานและโครงการจากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณนั้น การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น”

ข้อ 13 ให้ยกเลิกความใน (3) ของข้อ 29 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี”

ข้อ 14 ให้ยกเลิกความใน (5) ของข้อ 30 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(5) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ ในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายน และภายในเดือนตุลาคมของทุกปี”

ข้อ 15 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี แผนการดำเนินงาน การติดตาม และ ประเมินผลแผนพัฒนาที่มีอยู่เดิม หรือดำเนินการก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

ประกาศ ณ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2559

พลเอก อнуพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(หน้า 3 เล่ม 133 ตอนพิเศษ 218 ง ราชกิจจานุเบกษา 28 กันยายน 2559)

3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ให้เป็นปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 5 มาตรา 16 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้ บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาเทศบาล สภาเมืองพัทยา สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการพัฒนาเมืองพัทยา คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า คณะกรรมการสนับสนุน การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเมืองพัทยา คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง หน้า 47 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548

“คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า คณะกรรมการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเมืองพัทยา คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายความว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

“ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน” หมายความว่า ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน หัวหน้ากองวิชาการและแผน หัวหน้างานวิเคราะห์นโยบายและแผน หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำแหน่งดังกล่าว

“พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบล และพนักงานหรือข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“แผนพัฒนา” หมายความว่า รวมถึงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี

“แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน หน้า 48 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548

“แผนพัฒนาสามป” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามป โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

“แผนการดำเนินงาน” หมายความว่า แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้

“การแก้ไข” หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป

“การเพิ่มเติม” หมายความว่า การเพิ่มเติมแผนงาน โครงการที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนาสามป ให้ปรากฏไว้ในแผนพัฒนาสามป

“การเปลี่ยนแปลง” หมายความว่า การทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญของแผนพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ข้อ 5 ใหญ่ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตามความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ได้ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัด แล้วรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ปลัดองค์กรปกครองหรือผ่อนผัน

ข้อ 6 การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน้า 49 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548 หมวด 1 องค์กรจัดทำแผนพัฒนา

ข้อ 7 องค์กรจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย (1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ 8 ใหญ่ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานกรรมการ (2) รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทุกคน กรรมการ (3) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ (4) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่น

คัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ (5) ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ผู้บริหารท้องถิ่น
คัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน กรรมการ (6) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก
จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน กรรมการ (7) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ
และเลขานุการ (8) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน ผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการตามข้อ 8
(3) (4) (5) และ (6) ใหม่มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ 9 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ประกอบด้วย (1) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานกรรมการ (2) หัวหน้าส่วนการบริหารของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ (3) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก
จำนวนสามคน กรรมการ (4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน กรรมการและเลขานุการ
หน้า 50 เลม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548 (5) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์
นโยบายและแผน หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย ผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการ
ตามข้อ 9 (3) ใหม่มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ 10 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) กำหนดแนวทางการพัฒนา
ท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก (1.1) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่
ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง
(1.2) ภารกิจภายในตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ (1.3) ยุทธศาสตร์การ
พัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้ เน้นดำเนินการ ในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อ
ประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด (1.4)
กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัด (1.5)
นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น (1.6) แผนชุมชนในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำ
แผนพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็น
เร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ มาประกอบการพิจารณาด้วย (2) รวมจัดทำร่างแผนพัฒนาเสนอแนะแนว
ทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การจัดทำร่างแผนพัฒนาในการจัดทำร่างแผนพัฒนาให้
เทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง
นำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชนที่เกินศักยภาพของชุมชน ที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณา
บรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพของเทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้เสนอปัญหาความต้องการไปยังองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การ
บริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่ (3) พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนการดำเนินงาน หน้า 51
เลม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548 (4) ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนด
ขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ 19 (2) (5) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและ

ประเมินผลแผนพัฒนา (6) แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร (7) ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลใหญ่คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

ข้อ 11 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ 19 (1)

ข้อ 12 การประชุมของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผล คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด แล้วแต่กรณีจึงจะเป็นองคประชุมใหญ่ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของการประชุมใหญ่ ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้ มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด หมวด 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ 13 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติตาม (1) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (2) ถึง (7) ดังต่อไปนี้ (1) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต สามารถตรวจสอบพฤติกรรมได้ (2) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้น (3) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น (4) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นกรรมการ หน้า 52 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548 (5) ติดยาเสพติดให้โทษ (6) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (7) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป และพ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปี นับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ข้อ 14 ผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้ รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ 15 ผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (1) ครบวาระการดำรงตำแหน่ง (2) ตาย (3) ลาออก โดยยื่นหนังสือต่อประธานกรรมการที่ตนดำรงตำแหน่ง (4) คณะกรรมการที่ผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งอยู่เห็นว่า มีเหตุอันควรและมีมติจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามให้ออก (5) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 13 หมวด 3 การจัดทำแผนพัฒนา

ข้อ 16 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ (1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น สภาราชการและ

รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหาความต้องการ
 ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่
 เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำ
 ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการ
 จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวม
 แนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้วเสนอคณะกรรมการ
 พัฒนาท้องถิ่น (3) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสนอ
 ผู้บริหารท้องถิ่น หน้า 53 เลม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548 (4)
 ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และประกาศใช้แผน ยุทธศาสตร์การ
 พัฒนา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลใหญ่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
 ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติ
 และประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

ข้อ 17 การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น กำหนดประเด็นหลักการ
 พัฒนา ใสสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
 รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการ
 พัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

(2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการ
 พัฒนา ปัญหา ความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี แล้วเสนอคณะกรรมการ
 พัฒนาท้องถิ่น

(3) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอผู้บริหาร
 ท้องถิ่น

(4) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้ แผนพัฒนา
 สามปี สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลใหญ่ ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์กร
 บริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้
 แผนพัฒนาสามปีต่อไป

ข้อ 18 แผนพัฒนาสามปีให้ จัดทำและทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนก่อน
 งบประมาณประจำปี ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจขยายเวลาการจัดทำแผนพัฒนาสามปีแล้วรายงาน
 กระทรวงมหาดไทยทราบ ในกรณีของเทศบาลผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้นายอำเภอได้
 เมื่อมีการขยายเวลา ให้แจ้งจังหวัดเพื่อรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ สำหรับองค์การบริหารส่วน

ตำบล อำนาจของคูวาราชการจังหวัดตามวรรคสองให้เป็นอำนาจของนายอำเภอแล้วแจ้งจังหวัดเพื่อรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ

ข้อ 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกจัดทำหรือรวมจัดทำวางแผนพัฒนาได้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้ หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและ รายละเอียดของงานแล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(3) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

ข้อ 20 ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่จัดทำหรือรวมจัดทำร่างแผนพัฒนาดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการจัดทำร่างแผนพัฒนาตามระเบียบนี้ หมวด 4 การแก้ไข การเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา

ข้อ 21 การแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อ 22 การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาสามปีให้ ดำเนินการตามระเบียบนี้โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(3) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง และประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้ต่อไป

ข้อ 23 การเปลี่ยนแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(3) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลง

และประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลง สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่เปลี่ยนแปลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้ต่อไป หมวด 5 การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ

ข้อ 24 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาที่อนุมัติแล้ว และนำไปปฏิบัติรวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้ และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ 25 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี

ข้อ 26 การจัดทำแผนการดำเนินงาน ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการ พัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น ประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันแล้วต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อยสามสิบวัน

ข้อ 27 แผนการดำเนินงานให้จัดทำเสร็จภายในเดือนธันวาคมของงบประมาณนั้นหรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตั้งงบประมาณดำเนินการหรือได้รับแจ้งแผนงาน/โครงการจากหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในงบประมาณนั้น การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น หมวด 6 การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

- (1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (2) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน

(5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการตามข้อ 28 ใหม่มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ 29 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(2) รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้เปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

ข้อ 30 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่าย และรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(2) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดงาน

(3) หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล

(4) ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล รายงานผลการดำเนินการซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผล เพื่อประเมินผลการรายงานผลเสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

(5) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้เปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ 31 เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและเพื่อให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยอาจจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสม โดยเฉพาะกาล

ข้อ 32 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปและแผนปฏิบัติการที่มีอยู่เดิมก่อนวันที่
ระเบียบนี้มีผลในการประกาศใช้ ใหม่ผลใช้ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2548

สมชาย สุนทรวัฒน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(หน้า 46 เลม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548)

4. แนวทางการติดตามและประเมินผลพัฒนาท้องถิ่น

แนวทางการติดตามและประเมินผลพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งข้อซักซ้อมแนว
ทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 –
2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการทบทวน
แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีช่วงระยะเวลาห้าปี
(พ.ศ. 2561 – 2565) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานให้เกิดความยืดหยุ่นและ
คล่องตัวให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วน
ที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 2931 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 จึงอาศัยอำนาจตามข้อ 5 แห่งระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 กำหนดแนวทางการปฏิบัติสำหรับแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

1. การจัดทำแผนการดำเนินงานเพิ่มเติมให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดให้จัดทำแผนการดำเนินงานจากแผนงาน โครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด
ดำเนินการจริงเท่านั้น โดยให้จัดทำแผนการดำเนินงานเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป

2. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามข้อ 29 (3) และข้อ 30 (5) ของระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ให้ดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุก
ปีนั้น กรอระยะเวลาดังกล่าวให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผล

และเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้สภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นสามารถประชุมเพื่อรับทราบและพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม ซึ่งอาจจะประชุมรับทราบผลภายหลังเดือนธันวาคมก็ได้ โดยในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มาติดตามและประเมินผล และนำข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561 – 2564) เฉพาะที่ดำเนินการก่อนประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) มาใช้เป็นข้อมูลในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย

3. การดำเนินการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และการดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) มาดำเนินการตามแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนดในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่ ที่ มท 0810.3/ว 2931 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2562

4. เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่อนุมัติแล้วและนำไปปฏิบัติ โดยใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมงบประมาณจากเงินสะสม การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนความต้องการของงบลงทุนเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ การตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานอื่น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้การปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อสภาท้องถิ่นได้ให้ความเห็นชอบในวิธีการงบประมาณและเป็นไปตามกรอบของแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่าเกณฑ์ราคากลาง หรือบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงบประมาณหรือราคากลางโครงสร้างพื้นฐานที่หน่วยงานของรัฐกำหนดขึ้น เมื่อคุณลักษณะมาตรฐาน ราคาปรับเปลี่ยนไปหรือเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 และ 3) พ.ศ. 2543 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561 โดยไม่ต้องแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง

หรือเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

ลำดับ	ผู้รับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน
1	คณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น
2	ผู้บริหารท้องถิ่น	1) สรุปผลและเสนอความเห็นจากการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาท้องถิ่น 2) เสนอผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภา ท้องถิ่น
3	สภาท้องถิ่น	1) จัดให้มีการประชุมสภาท้องถิ่น สมัยสามัญหรือวิสามัญแล้วแต่ กรณี เพื่อรับทราบผลจากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ท้องถิ่นจากผู้บริหารท้องถิ่น 2) สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือที่ประชุมแห่งสภาท้องถิ่นสามารถ อภิปรายและเสนอความเห็นในที่ประชุมสภาท้องถิ่น 3) ประธานสภาท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นได้รับทราบ และได้เสนอความเห็น หรือการตั้งข้อสังเกต ข้อเสนอแนะการพัฒนาท้องถิ่นให้ผู้บริหาร ท้องถิ่น
4	ผู้บริหารท้องถิ่น	ส่งผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่น ได้รับทราบและได้เสนอความเห็น หรือการตั้งข้อสังเกต ข้อเสนอแนะการพัฒนาท้องถิ่นในสภาท้องถิ่นแล้วส่งให้ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
5	คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น	1) ผู้บริหารท้องถิ่นจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อได้รับทราบผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จากสภาท้องถิ่น

ลำดับ	ผู้รับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน
		2) เสนอความเห็น หรือการตั้งข้อสังเกต ข้อเสนอแนะการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ
6	ผู้บริหารท้องถิ่น	1) ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว 2) ต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน 3) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

เค้าโครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล
2. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล
3. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล
4. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล
5. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ 2 การติดตามและประเมินผล

1. สรุปผลการติดตามและประเมินผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
2. แนวทางการติดตามและประเมินผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การติดตามและประเมินผล

1. ผลการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. ผลการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น
3. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ
4. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ
5. สรุปผลการวิเคราะห์การติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ 4 สรุปผล ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม
2. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

ภาคผนวก

1. คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

ฯลฯ

เค้าโครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

รายละเอียดของเค้าโครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

ปก

คำนำ

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหารท้องถิ่น

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล
2. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล
3. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล
4. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล
5. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ 2 การติดตามและประเมินผล

1. สรุปผลการติดตามและประเมินผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
 - 1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น
 - 1.2 โครงการพัฒนาท้องถิ่น
 - 1.3 ผลการดำเนินงานงบประมาณที่ได้รับและการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - 1.4 ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน
 - 1.5 ปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไข
2. แนวทางการติดตามและประเมินผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

- 2.1 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
- 2.2 การติดตามและประเมินผลโครงการ
- 2.3 กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล
- 2.4 กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล
- 2.5 แบบสำหรับการติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การติดตามและประเมินผล

1. ผลการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้อง
แผนพัฒนาท้องถิ่น

- 1.1 สรุปคะแนนประเมินผลยุทธศาสตร์
- 1.2 ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน
- 1.3 การวิเคราะห์สภาวะการณ์และศักยภาพ
- 1.4 ยุทธศาสตร์

2. ผลการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้อง
แผนพัฒนาท้องถิ่น

- 2.1 สรุปคะแนนประเมินผลโครงการ
- 2.2 การสรุปสถานการณ์การพัฒนา
- 2.3 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ
- 2.4 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ
- 2.5 แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา

3. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

- 3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม/สัมภาษณ์
- 3.2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน
- 3.3 แผนการดำเนินงาน

4. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม/สัมภาษณ์
- 4.2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน
- 4.3 แผนการดำเนินงาน

5. สรุปผลการวิเคราะห์การติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ 4 สรุปผล ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

1. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

- 1.1 ความสำเร็จการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

- 1.2 การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
- 1.3 ความสำเร็จการพัฒนาตามเป้าหมาย
- 1.4 ความสำเร็จการพัฒนาตามโครงการพัฒนาท้องถิ่น
- 1.5 ผลสำเร็จที่วัดได้
2. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต
 - 2.1 ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต
 - 2.2 ข้อสังเกต
 - 2.3 ข้อเสนอแนะ
 - 2.4 ผลจากการพัฒนา
 - 2.5 ผลสรุปภาพรวม

ภาคผนวก

1. คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. แบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชน

ฯลฯ

หมายเหตุ : ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดเค้าโครงและรายละเอียดหรือวิธีการ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

ประวัติความเป็นมา

เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ได้รับพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งเป็นเทศบาลขึ้น เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2479 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 53 หน้า 1300 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2479 เมื่อเริ่มจัดตั้งเทศบาล มีสำนักงานเป็นอาคารไม้ 2 ชั้น ตั้งอยู่ ณ ถนนศึกษาเจริญ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2501 ได้ย้ายสำนักงานมาทำการ ณ ถนนเพชรเจริญ (บ้านพักปลัดจังหวัดในปัจจุบัน) จวบจนปี พ.ศ. 2509 ได้ย้ายสำนักงานมาอยู่ ณ ถนนเกษมราษฎร์ (ที่ทำการปัจจุบัน) โดยมีอาคารทำการจำนวน 3 อาคาร สถานีดับเพลิง 1 อาคาร ในเนื้อที่ 5 ไร่ แบ่งการบริหารงานออกเป็น 8 กอง และ 2 หน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล
2. กองวิชาการและแผนงาน
3. กองคลัง
4. กองช่าง
5. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

6. กองการศึกษา
7. กองสวัสดิการสังคม
8. กองช่างสุขาภิบาล
9. สถานีขนส่ง
10. สถานธนาบาล

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำนวน 4 โรงเรียน

1. โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านในเมือง) จัดการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา
2. โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดภูเขาดิน) จัดการเรียนการสอน ระดับอนุบาล
3. โรงเรียนเทศบาล 3 (ชาญวิทยา) จัดการเรียนการสอน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านไทรงาม) จัดการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา

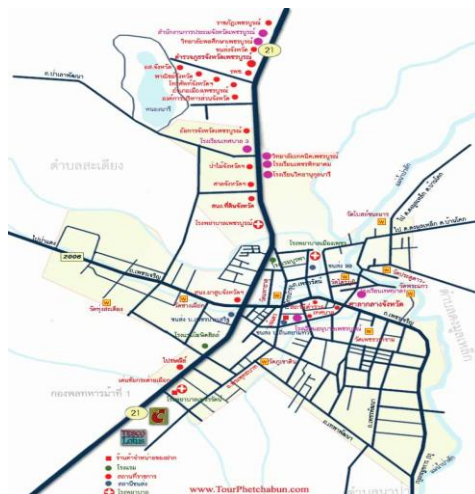
ลักษณะพื้นที่

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านกลาง ประชาชนตั้งอาคารบ้านเรือนอยู่ตลอดสองฝั่งแม่น้ำ ตลอดแนวเขตเทศบาล พื้นที่ด้านในส่วนใหญ่เป็นที่ตั้ง ร้านค้า อาคารพาณิชย์ ส่วนพื้นที่รอบนอกใช้ในด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกข้าว ถั่ว ข้าวโพด ยาสูบ และพืชผักสวนครัว ซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญ

อาณาเขต

เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ห่างจากกรุงเทพมหานคร 346 กิโลเมตร มีพื้นที่ 8.6 ตารางกิโลเมตร

- ทิศเหนือ จรดทางไปหนองนารี และหมู่ที่ 10 ตำบลสะเดียง
- ทิศใต้ จรดหมู่ที่ 9 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 13 ตำบลสะเดียง
- ทิศตะวันออก จรดแม่น้ำป่าสัก
- ทิศตะวันตก จรดทางไปบ้านสะเดียง หมู่ที่ 6 ตำบลสะเดียง

รูปภาพที่ 1 แผนที่เขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

แหล่งที่มา <http://www.tourphetchabun.com/tour/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=4>

ข้อมูลประชากรเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เดือนกรกฎาคม 2560

จำนวนประชากรแยกตามเพศ

ชาย	หญิง	รวม
10,178	11,558	21,736

จำนวนประชากรแยกตามสัญชาติ

สัญชาติ	ชาย	หญิง	รวม
สัญชาติไทย	10,1036	11,541	21,677
สัญชาติจีน	18	5	23
สัญชาติอื่นๆ ที่ไม่ใช่ไทย	42	17	59
สัญชาติอื่นๆที่ไม่ใช่ไทย/จีน	24	12	36
ทุกสัญชาติ	10,178	11,558	21,736

จำนวนประชากรแยกตามชุมชน

ชื่อชุมชน	ชาย	หญิง	รวม
ไม่กำหนดชุมชน	120	103	223

ชื่อชุมชน	ชาย	หญิง	รวม
1. นารีพัฒนา	723	828	1,551
2. คลองสานพัฒนา	600	672	1,272
3. สะเดียงพัฒนา	736	883	1,646
4. ช้างเผือกพัฒนา	541	555	1,096
5. พัฒนาสามัคคี	673	823	1,496
6. สมาคมพัฒนา	534	609	1,143
7. เพชรนิกรบำรุง	420	430	850
8. ในเมืองพัฒนา	438	474	912
9. แก้วดาวพัฒนา	553	609	1,162
10. โพธิ์จันทร์พัฒนา	396	546	942
11. ตลาดพัฒนา	631	734	1,365
12. ต้นเบนพัฒนา	405	433	838
13. ภูเขาหินพัฒนา	864	986	1,850
14. คลองศาลา	668	719	1,387
15. ไทรงามพัฒนา	776	876	1,652
16. เพชรพัฒนา	742	902	1,644
17. เกาะเพชรพัฒนา	331	376	707
รวม	10,178	11,558	21,736

ระบบบริการพื้นฐาน ประกอบไปด้วย

การคมนาคมขนส่ง การคมนาคมขนส่งภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีเส้นทางคมนาคมทางรถยนต์หลาย เส้นทาง แต่ยังไม่มียางรถไฟ เส้นทางหลักคือทางหลวงหมายเลข 21 เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีถนนคอนกรีต จำนวน 224 สาย มีสะพาน จำนวน 18 สะพาน มีสถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน 2 แห่ง เป็นของเอกชน จำนวน 1 แห่ง และสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำนวน 1 แห่ง

การไฟฟ้า ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีไฟฟ้าเข้าถึงแล้วทุกชุมชน มีสำนักงานการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 1 แห่ง และมีไฟฟ้าสาธารณะ ไฟส่องสว่างครอบคลุมทุกพื้นที่

การประปา ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี มีสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสาขาเพชรบูรณ์ จำนวน 1 แห่ง และมีแหล่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิต น้ำประปา ของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาเพชรบูรณ์ คือ อ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง ตำบลป่าเลา อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ และน้ำจากบึงหนองนารี ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

โทรศัพท์ ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีจำนวนประชาชนผู้ใช้โทรศัพท์ทั้งโทรศัพท์พื้นฐาน (โทรศัพท์บ้าน) และโทรศัพท์เคลื่อนที่ (มือถือ) ครอบคลุมทุกชุมชนและครัวเรือน

ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์ ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน 1 แห่ง และการขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์ ของเอกชน จำนวน 3 แห่ง ระบบเศรษฐกิจ ประกอบไปด้วย

การเกษตร ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีการทำการเกษตรประเภทพืชผักอายุสั้น เช่น การปลูกผักสวนครัว คะน้า กวางตุ้ง ฯลฯ

การประมง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ บางส่วนทำการประมงแบบพื้นบ้าน เช่น การทอดแหหาปลา

การบริการ การบริการต่างๆ ที่สำคัญภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ได้แก่

1. ตลาดสด เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีตลาดสดไว้ให้บริการ จำนวน 3 แห่ง ดังนี้
 - 1.1 ตลาดสดเทศบาล 1
 - 1.2 ตลาดสดเทศบาล 2
 - 1.3 ตลาดสดเทศบาล 3
2. ธนาคาร ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีธนาคาร จำนวน 12 แห่ง ดังนี้
 - 2.1 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
 - 2.2 ธนาคารกรุงไทย สาขานนเพชรเจริญ
 - 2.3 ธนาคารออมสิน
 - 2.4 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - 2.5 ธนาคารกรุงเทพ
 - 2.6 ธนาคารกรุงเทพ สาขาที่ออปแลนด์
 - 2.7 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
 - 2.8 ธนาคารไทยพาณิชย์
 - 2.9 ธนาคารกสิกรไทย
 - 2.10 ธนาคารทหารไทย
 - 2.11 ธนาคารธนาชาติ สาขานนศึกษาเจริญ

3. สถานธนานุบาล (โรงรับจำนำ) จำนวน 2 แห่ง ดังนี้
 - 3.1 สถานธนานุบาลของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
 - 3.2 โรงรับจำนำของเอกชน
4. โรงแรมและที่พัก ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีโรงแรมและที่พัก ดังนี้
 - 4.1 โรงแรมໄໂມໂຊໂຕໂຊໂລໂລໂ
 - 4.2 โรงแรมบูรพา
 - 4.3 โรงแรมท็อปพีโฮม
 - 4.4 โรงแรมเบอเลอวิล
 - 4.5 โรงแรม The One
 - 4.6 โรงแรมแอมบี้เพลซ
 - 4.7 โรงแรมเพชรสุวรรณ
 - 4.8 โรงแรมมณีจันทร์วิลล่า
 - 4.9 โรงแรมวานาลีเพลซ
 - 4.10 ไม้ทองแมนชั่น
 - 4.11 โรงแรมเอเชีย
 - 4.12 โรงแรมเพชรบูรณ์พลาซ่า
 - 4.13 พอลดิวา
 - 4.14 โรงแรมศรีวรา
 - 4.15 โรงแรมพรสิริ
 - 4.16 โรงแรมเอสอาร์เรสซิเดนซ์

การท่องเที่ยว เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงศิลปะ การท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณี ถือได้ว่าการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่สำคัญด้านหนึ่ง และเทศบาลฯ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว 14 ประทับใจเที่ยวในเมืองเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และ แหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทศบาลฯ มีสถานที่ ท่องเที่ยว ดังนี้

1. พุทธอุทยานเพชรบุระ
2. หอโบราณคดีเพชรบูรณ์อินทราชัย
3. ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเพชรบูรณ์
4. หอวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์
5. ประติมากรรมมะขามหวาน
6. หอเกียรติยศเพชรบุระ

7. หอภูมิปัญญาและวิถีชาวบ้านเพชรบูรณ์
8. วัดมหาธาตุ พระอารามหลวง
9. วัดไตรภูมิ
10. กำแพงเมืองและหอนิทรรศน์กำแพงเมืองเพชรบูรณ์
11. วัดเพชรวาราราม พระอารามหลวง
12. วงเวียนอนุสรณ์นครบาลเพชรบูรณ์
13. หอนาฬิกาแชมป์โลกคู่แฝด
14. สวนสาธารณะหนองนารี

การอุตสาหกรรม ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีการประกอบอุตสาหกรรม ดังนี้

1. โรงน้ำแข็งไพศาล (ผลิตน้ำดื่มและน้ำแข็ง)
2. บริษัทบุญเกียรติไอศกรีม (ผลิตไอศกรีม)
3. บริษัท Boostup (ผลิตน้ำดื่ม)
4. โรงงานไทยรุ่งทิพย์ (ผลิตลูกชิ้น หมูยอ ฯลฯ)

การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วยธนาคาร จำนวน 12 แห่ง ดังนี้

1. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
2. ธนาคารกรุงไทย สาขานนเพชรเจริญ
3. ธนาคารออมสิน
4. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
5. ธนาคารกรุงเทพ
6. ธนาคารกรุงเทพ สาขาที่อปแลนด์
7. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
8. ธนาคารไทยพาณิชย์
9. ธนาคารกสิกรไทย
10. ธนาคารทหารไทย
11. ธนาคารธนชาติ สาขานนศึกษาเจริญ

เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) มีดังต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ อยู่ในเกณฑ์ดี ประชาชนมีการประกอบ อาชีพหลากหลาย มีทั้ง รับราชการ การเกษตร การค้าขาย การอุตสาหกรรม และการรับจ้างต่างๆ ลักษณะ สภาพแวดล้อมมีลักษณะการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ผลประโยชน์บ้าง เช่น ชมรมผู้สูงอายุนครบาลเพชรบูรณ์ ชมรม ผู้สูงอายุเพชรบูรณ์ ชมรมแอโรบิค ชมรมฟุตบอล ฯลฯ เป็นต้น ส่วนที่เหลือมีลักษณะการรวมตัวกันแบบหลวม หรือแบบไม่เป็นทางการ

ข้อมูลด้านการเกษตร สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เป็นพื้นที่สำหรับอยู่อาศัย ประชาชนประกอบอาชีพหลากหลาย บางส่วนประกอบอาชีพทางการเกษตรซึ่งพื้นที่ทำการเกษตรอยู่รอบนอก และนอกเขตเทศบาลฯ

ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร ดังนี้

1. แม่น้ำป่าสัก
2. อ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง (ผ่านคลองชลประทาน)

ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ ให้กับประชาชน ดังนี้

- อ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง
- คลอง คือ คลองตลุก คลองคู คลองกระเสี้ยว คลองแสนพญาโศก คลองศาลา
- บึง คือ หนองนารี

ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม มีดังต่อไปนี้

การนับถือศาสนา ประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีการนับถือศาสนาหลายศาสนา โดยส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาอื่นๆ (ซิกข์ ฮินดู ฯลฯ) วัดในเขต เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีทั้งหมด จำนวน 10 วัด ดังนี้

1. วัดเพชรวาราราม พระอารามหลวง
2. วัดมหาธาตุ พระอารามหลวง
3. วัดช้างเผือก
4. วัดทุ่งสะเดียง
5. วัดภูเขาดิน
6. วัดพระแก้ว
7. วัดไตรภูมิ
8. วัดโพธิ์เย็น
9. วัดประตูดาว
10. วัดโบสถ์ชนะมาร

ประเพณีและงานประจำปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีการจัดงานประเพณีประจำปี ดังนี้

1. จัดงานวันขึ้นปีใหม่
2. จัดงานตรุษไทยก่อเจดีย์ทรายกลบธาตุ
3. จัดงานประเพณีสงกรานต์
4. จัดงานประเพณีหล่อเทียนจำนำพรรษา

5. จัดงานประเพณีกวนข้าวทิพย์
6. จัดงานประเพณีสารทไทยอุ้มพระดำน้ำ
7. จัดงานเทศน์มหาชาติ
8. จัดงานประเพณีลอยกระทง
9. จัดงานปิดทองบุชารอยพระพุทธรบาท
10. จัดงานตักบาตรเทโว

ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาษาถิ่น ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหลายด้าน อาทิเช่น ภูมิปัญญา ด้านบริหารจัดการน้ำ คือ มีการจัดงานประเพณีอุ้มพระดำน้ำเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ประชาชนร่วมกันรักษา ความสะอาดแม่น้ำลำคลอง และการสร้างขวัญกำลังใจแก่ประชาชน ภูมิปัญญาด้านการละเล่น มีการนำวัสดุที่มี อยู่ในชุมชนมาประดิษฐ์เป็นหัวโตเพื่อล้อเลียน การเมือง บุคคลมีชื่อเสียงต่างๆ การใช้ภาษาประชาชนภายในเขต เทศบาลใช้ภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร และมีภาษาถิ่นที่ใช้กันในครอบครัว คือ ภาษาสะเดียง

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีสินค้าและสิ่งประดิษฐ์จำหน่ายเป็นของที่ระลึก คือ ผลิตภัณฑ์ มะขาม มีส่วนประกอบหลักจากมะขาม เช่น มะขามคลุกน้ำตาลแคะเมล็ดมะขามกวน ท็อฟฟี่มะขาม มะขาม แซ่อิม มะขามดอง ฯลฯ ซึ่งมะขามถือเป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งของเพชรบูรณ์

ทรัพยากรธรรมชาติ มีดังต่อไปนี้

น้ำ เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม มีห้วย หนอง คลอง บึง กระจายอยู่ ทั่วไปในพื้นที่ และมีแม่น้ำที่สำคัญเพียงสายเดียว คือ แม่น้ำป่าสัก ซึ่งมีต้นกำเนิดจากเขาผาตา จังหวัดเลย เป็นแม่น้ำที่สำคัญที่สุด เดิมแม่น้ำป่าสักมีความอุดมสมบูรณ์มาก มีน้ำใช้ในการเกษตรได้ตลอดทั้งปี แต่ใน ปัจจุบันมีสภาพตื้นเขิน มีน้ำเฉพาะในฤดูฝน ส่วนในฤดูแล้งน้ำจะแห้งขาดเป็นตอนๆ ไม่เพียงพอแก่การเพาะปลูก

6. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2557 – 2560)

1. สรุปผลการดำเนินงานตามงบประมาณที่ได้รับ และการเบิกจ่ายงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 - 2560

1.1 สรุปสถานการณ์การพัฒนา การตั้งงบประมาณ การเบิกจ่าย

ตามที่ เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2556 – 2560) เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556 - 2558), (พ.ศ. 2557 – 2559), (พ.ศ. 2558 – 2560), (พ.ศ. 2559 – 2561) และ (พ.ศ. 2560 – 2562) อันมีลักษณะเป็นแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมี ลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้น

สำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมี ความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า ครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดย มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี โดยเทศบาลได้ใช้แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำ งบประมาณรายจ่ายประจำปี การจ่ายขาดเงินสะสม เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โครงการที่หน่วยงานอื่นมา ดำเนินงานให้ รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ใน แผนพัฒนาสามปี

1.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ตามที่เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาเทศบาล ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด ในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนานั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 5 ข้อ 29 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ข้อ 13 โดยคณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการจะต้อง ดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผย ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี แผนพัฒนาของเทศบาลสามารถนำไปสู่การปฏิบัติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ดังนี้

1. เชิงปริมาณ ประกอบด้วยปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 แผนพัฒนาสามปีเทศบาล (พ.ศ. 2558 - 2560)

โครงการที่บรรจุในแผน	จำนวน	395	โครงการ
สามารถดำเนินการได้	จำนวน	152	โครงการ
คิดเป็นร้อยละ		39	

เทศบาลสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ร้อยละ 39 ขึ้นไปของแผนพัฒนา และสามารถ ดำเนินการได้ในอัตราที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 แผนพัฒนาสามปีเทศบาล (พ.ศ. 2554 - 2561)

โครงการที่บรรจุในแผน	จำนวน	294	โครงการ
สามารถดำเนินการได้	จำนวน	158	โครงการ
คิดเป็นร้อยละ		53.74	

เทศบาลสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ร้อยละ 53.74 ขึ้นไปของ แผนพัฒนาและสามารถดำเนินการได้ในอัตราที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 แผนพัฒนาสามปีเทศบาล (พ.ศ. 2560 - 2562)

โครงการที่บรรจุในแผน	จำนวน 191	โครงการ
คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้	จำนวน 160	โครงการ
คิดเป็นร้อยละ	83.76	

เทศบาลสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ร้อยละ 83.76 ขึ้นไปของ แผนพัฒนาและสามารถดำเนินการได้ในอัตราที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา

2. เชิงคุณภาพ เทศบาลได้ดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดต่อประชาชน โดยได้มี การประเมินความพึงพอใจจากประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานของเทศบาลในภาพรวม และเทศบาลได้ดำเนินการประเมินความพึงพอใจ สรุปได้ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ 46.00
- พอใจมาก	ร้อยละ 22.60
- พอใจ	ร้อยละ 46.00
- ไม่พอใจ	ร้อยละ 32.40

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ 59.00
- พอใจมาก	ร้อยละ 36.00
- พอใจ	ร้อยละ 54.00
- ไม่พอใจ	ร้อยละ 5.00

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คาดว่าจะสามารถทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ ร้อยละ 65 ขึ้นไป

ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2560

ผลที่ได้รับหรือผลที่สำคัญ

ตามที่ เทศบาลได้ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 - 2560 เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และพัฒนาองค์กรให้เกิดความมั่นคงในการพัฒนา และ เพื่อให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ผลจากการดำเนินงานของเทศบาลที่ประชาชนได้รับมีดังนี้

1. ประชาชนมีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน
2. ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน
3. ประชาชนมีถนนใช้ในการสัญจรไปมาได้สะดวก
4. ไม่มีการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่
5. ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ ได้รับเงินช่วยเหลือในการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ
6. ประชาชนได้รับความช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัยที่มั่นคงแข็งแรง
7. ประชาชนได้รับการช่วยเหลือจากสาธารณสุขอย่างทั่วถึง
8. ปัญหาไข้เลือดออกลดลง
9. ชุมชนมีวิธีการจัดการที่ถูกต้อง
10. ประชาชนได้รับความรู้และบริการเกี่ยวกับการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง
11. ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัย
12. ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ของเทศบาล
13. ประชาชนได้รับการบริการจากเทศบาลด้วยความสะดวก รวดเร็ว

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ผลที่คาดว่าจะได้รับเพิ่มขึ้น มีดังนี้

1. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
2. มีสถานศึกษา คำนว่่า เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเพชรบูรณ์มากขึ้น
3. ประชาชนได้รับการส่งเสริมการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ นำไปประกอบอาชีพเพิ่ม

รายได้ ให้กับครัวเรือน

4. การกำจัดขยะภายในเขตเทศบาลมีประสิทธิภาพมากขึ้น
5. ชุมชนในเขตเทศบาลมีระบบระบายน้ำ ลดปัญหาน้ำท่วมเพิ่มมากขึ้น
6. ประชาชนมีแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
7. ประชาชนได้รับการบริการด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้นและทั่วถึง

ในด้านผลกระทบพบว่าการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2560 สามารถดำเนินการได้ตามที่ประชาชนต้องการเฉลี่ย 3 ปี ร้อยละ ซึ่งการดำเนินงานนั้นสามารถส่งผลกระทบต่อ ประชาชน ชุมชนในเขตเทศบาล ดังนี้

1. การก่อสร้างผนังป้องกันน้ำท่วมภายในเขตเทศบาลยังไม่ครบทุกจุด ทำให้การระบายน้ำ ระบายได้ช้า เกิดน้ำท่วมขังในบางจุด
2. การพัฒนาที่เจริญขึ้นทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นไปด้วย ส่งผลให้มีประชากร แฝงเข้ามาอยู่ในชุมชนเขตเทศบาลมากขึ้น บางแห่งเป็นชุมชนแออัด ก่อให้เกิดโรคระบาด เช่น โรคมือ เท้า ปาก โรคไข้เลือดออก เป็นต้น

สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไข ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2560

ปัญหา มีดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของระเบียบ หนังสือสั่งการ กฎหมายเท่าที่ควร
2. เทศบาลไม่สามารถบรรจุโครงการ/กิจกรรมในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ครบทุกโครงการ/กิจกรรม และครอบคลุมทุกยุทธศาสตร์การพัฒนา
3. เทศบาลไม่สามารถดำเนินงานได้ครบทุกโครงการในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
4. เครื่องมือ เครื่องใช้ เทคโนโลยีในการทำงานมีไม่เพียงพอ
5. ชุมชนในเขตเทศบาลมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขเป็นจำนวนมาก
6. ประชาชนยังไม่เข้าใจขอบเขตอำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่สามารถดำเนินการได้

อุปสรรค มีดังต่อไปนี้

1. การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องของระเบียบ หนังสือสั่งการ กฎหมาย
2. การขาดเครื่องมือ เครื่องใช้ เทคโนโลยีในการทำงาน
3. เทศบาลมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด
4. เทศบาลตั้งงบประมาณในการดำเนินการตามภารกิจแต่ละด้านยังไม่เพียงพอ ทำให้ต้องมีการโอนเงินงบประมาณเพิ่ม - ลด และตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่
5. ข้อจำกัดในการดำเนินงาน เทศบาลสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น

แนวทางการแก้ไขปัญหา

1. การดำเนินงานของเทศบาล มีดังต่อไปนี้

- 1.1 การจัดทำแผนพัฒนาสามปีควรพิจารณาใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี และให้มีความสอดคล้องกัน
- 1.2 การจัดทำแผนพัฒนาสามปีควรพิจารณาและคำนึงถึงสถานะทางการคลัง
- 1.3 การดำเนินงานของเทศบาลควรพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่บรรจุในแผนพัฒนาสามปีมาดำเนินการก่อน เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาที่ได้จัดทำไว้
- 1.4 ไม่ควรบรรจุโครงการ/กิจกรรม ที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ลงในแผนพัฒนาสามปี
- 1.5 ควรพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี
- 1.6 ควรพิจารณาดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากที่สุดมาดำเนินการก่อน

1.7 ควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจแต่ละด้านที่ต้องดำเนินการ เพื่อลดปัญหาในการโอนเงินงบประมาณเพิ่ม - ลด และตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่

2. การบริการประชาชน มีดังต่อไปนี้

2.1 ควรจัดให้มีสถานที่ในการให้บริการแก่ประชาชนอย่างเพียงพอ เช่น โต๊ะ เก้าอี้

2.2 ควรพิจารณาการบริการประชาชนในเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว และถูกต้อง

2.3 เจ้าหน้าที่เทศบาลควรมีปฏิสัมพันธ์กับประชาชน ให้การต้อนรับและบริการด้วยความยิ้มแย้ม แจ่มใส พุดจาสุภาพ (Service Mind)

2.4 ควรสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างเทศบาลกับประชาชน

2.5 ควรสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเทศบาล

7. ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

คติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูง อยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาค และ เป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ ช่วยลด และป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียน และประชาคมโลกที่มีต่อ ประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

(1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหาร จัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(4) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และ รักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(5) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการฉีกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(6) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนามากขึ้น

2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทย

สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรมเกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจ เอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

(1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้าง ความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจน การพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นขึ้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพสะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรม ยกกระตือรือร้นการพัฒนาอุตสาหกรรม ปัจจุบันที่มีศักยภาพสูงและพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้าเพิ่มมูลค่า และยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับ ผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่อุตสาหกรรม และพัฒนา วิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการ จัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่าง ๆ เพิ่มบทบาท ของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทย ให้เป็นรากฐานที่แข็งแรงของประเทศ มีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็น ไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

(1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

(2) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง

(3) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

(4) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(5) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย เสริมสร้างบทบาทของสถาบัน ครอบครัว ในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

4. ยุทธศาสตร์ด้านการโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่ง กระจาย โอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและ เป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

(1) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

(2) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(3) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(4) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและความ เข้มแข็งของชุมชน

(5) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่ง อนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถ ในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ ภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

- (1) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (2) การวางระบบบริหารจัดการน้ำ ให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับ

ระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- (3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ

- (6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาล กรอบแนวทางที่ ต้องให้ความสำคัญ

- (1) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่

เหมาะสม

- (2) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (4) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (5) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (6) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (7) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

8. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 บนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) โดยหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ประกอบด้วย

- (1) ยึดหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง”
- (2) ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”

(3) ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” มาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ประเทศไทย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

(4) ยึด “เป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2579” เป็นกรอบการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปีแรก และเป้าหมายในระดับย่อยลงมา ควบคู่กับกรอบเป้าหมายที่ยั่งยืน

(5) ยึดหลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปี วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ประกอบด้วย

1) เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

2) เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

3) เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน

4) เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

5) เพื่อให้มีการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีการทำงานเชิงบูรณาการ

6) เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค

7) เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายรวม ประกอบด้วย

(1) คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์

(2) ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง

(3) ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้

(4) ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตยและเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย

(6) มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจ และมีส่วนร่วมจากประชาชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ มี 10 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

(2) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยั่งยืน

(3) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่าง

(4) ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความมั่นคงและยั่งยืน

(5) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่

(6) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

(7) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

(8) ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

(9) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ

(10) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีรายละเอียดดังนี้

1. กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การ บรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

2. ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของ ภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วยเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

3.1 การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่ประเทศรายได้สูง โดยเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปี ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ต่อปี การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 8

3.2 การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

3.3 การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

3.4 การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ขับเคลื่อนประเทศ สู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและ

การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุล

3.5 การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

4. แนวทางการพัฒนา

4.1 การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง สู่อุตสาหกรรมไฮเทค โดยการส่งเสริมการวิจัยและสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนใน R & D Center ตลอดจนผลักดันงานวิจัยให้ใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ให้ความสำคัญคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จัดทำ Technology Roadmap ส่งเสริมอุตสาหกรรม Carbon Fiber การพัฒนาผลผลิตภาพแรงงาน การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล เร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ

4.2 การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ

4.3 การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค

4.4 การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมการลงทุนการค้าชายแดน และจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

4.5 การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัด และศักยภาพการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society การส่งเสริมการผลิต การลงทุนและการสร้างงานสีเขียว การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

4.6 การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความโปร่งใส การพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอ เพื่อให้ระบบราชการเด็กแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลง การสร้างระบบ ตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตามประเมินผลโครงการที่ใช้จ่ายงบประมาณมากและมีผลกระทบในวงกว้าง

9. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 มาตรา 53/1 และมาตรา 53/2 บัญญัติให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดทำแผนพัฒนา จังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัด ทั้ง 4 ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดให้สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

1. แนวคิดและหลักการ

1.1 ยึดแนวคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศควบคู่กับแนวคิด “การพัฒนาแบบองค์รวม” ที่ยึด คน ผลประโยชน์ของประชาชน ภูมิสังคม ยุทธศาสตร์ พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคีการพัฒนาและหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้สังคมสมานฉันท์ และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

1.2 หลักการมุ่งสร้างความเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติต่าง ๆ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างโอกาสทางการพัฒนาสอดคล้องกับภูมิสังคมของพื้นที่ โดย

- กำหนดรูปแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศและภาครวมถึงชุมชน
- กำหนดบทบาทและยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคให้สอดคล้องกับศักยภาพ

และโอกาสของพื้นที่

2. ทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นผลให้จำเป็นต้องเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้เหมาะสมการพัฒนาที่สมดุล ดังนั้นจึงกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ดังนี้

2.1 พัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตรและการแปรรูปการเกษตร และการท่องเที่ยวของภูมิภาคโดยเฉพาะ

2.1.1 พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวตะวันออก - ตะวันตก (East West Economic Corridor) เช่น พื้นที่เขตเศรษฐกิจแม่สอด - สุโขทัย - พิษณุโลก - ขอนแก่น - มุกดาหาร แนวสะพานเศรษฐกิจพื้นที่อรัญประเทศ - สระแก้ว - ปราจีนบุรี พื้นที่เศรษฐกิจระนอง - บางสะพาน แนวสะพาน เศรษฐกิจพังงา - กระบี่ - สุราษฎร์ธานี - นครศรีธรรมราช และแนวสะพานเศรษฐกิจสตูล - สงขลา

2.1.2 พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวเหนือ - ใต้ (North South Economic Corridor) ได้แก่ แนวเศรษฐกิจเชียงของ - เชียงราย - พิษณุโลก - นครสวรรค์ - จังหวัดปริมณฑล แนวเศรษฐกิจหนองคาย - อุดรธานี - ขอนแก่น - นครราชสีมา - จังหวัดปริมณฑล พื้นที่แหลมฉบัง - ชลบุรี - ฉะเชิงเทรา - สระแก้ว - บุรีรัมย์ - มุกดาหาร

2.2 พัฒนาบริการพื้นฐานของชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงระหว่างประเทศ โดยเน้นพื้นที่ชุมชนตามแนวเขตเศรษฐกิจเหนือ ใต้ และตะวันออก - ตะวันตก โดยเฉพาะชุมชนเศรษฐกิจชายแดน

2.3 พัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงข่ายคมนาคมขนส่ง เพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาระบบราง เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งทางน้ำ และเพิ่ม ประสิทธิภาพการเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมบริเวณจุดตัด เช่น พิษณุโลก และขอนแก่น

2.4 สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศให้ยั่งยืน ได้แก่ พัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร พัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองและแหล่งอุตสาหกรรมและการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

- ปรับโครงสร้างการผลิตสู่การพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปรับ ระบบการผลิตที่สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างสมดุล เพื่อคงความเป็นฐานเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เช่น การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์การเกษตร

- ยกกระดับการค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสตลาด เน้นการพัฒนาบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการค้า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- พัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญและเมืองชายแดน เพื่อรองรับการเชื่อมโยง ในระดับนานาชาติ

- พัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นคงและอยู่เย็น เป็นสุข ร่วมกัน เช่น ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา แรงงาน ฯลฯ

- พัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความเข้มแข็งในการพัฒนาที่นำไปสู่การพึ่งตนเอง มีภูมิคุ้มกันตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล และเตรียมการป้องกันและรับมือภัยธรรมชาติ

3.2 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด

ทิศทางในการพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัดให้มีความเชื่อมโยงกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551 - 2554 และแผนพัฒนาฉบับที่ 10 รวมทั้งแผนพัฒนาต่าง ๆ ดังนี้

- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน มีทิศทางการพัฒนาด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาการบริการพื้นฐานของเมืองและสิ่งแวดล้อม พัฒนาโครงข่ายคมนาคม และสร้างมูลค่าเพิ่มทางภาคการผลิตและบริการบนพื้นฐานของความรู้ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญา

- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย เชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน มุ่งพัฒนาเชียงรายให้เป็นประตูการค้า การลงทุน พัฒนาการเกษตรอินทรีย์ พัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนและ การท่องเที่ยว อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมล้านนาและภูมิปัญญาท้องถิ่น และเร่งฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย สุโขทัย ตาก เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก เน้นการสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้และน้ำ สร้างมูลค่าเพิ่มการ ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศาสนา การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการค้า บริการ การขนส่งและการกระจายสินค้า

- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 ประกอบด้วย กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และอุทัยธานี เน้นการพัฒนาข้างและผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรอย่างครบวงจร พัฒนาอุตสาหกรรมพลังงาน ทดแทนจากผลผลิตและวัสดุทางการเกษตร พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้า พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.3 โครงการสำคัญ (Flagship Project) ได้แก่

1. โครงการพัฒนามูลค่าเพิ่มให้กับเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
2. โครงการยกระดับสินค้าหัตถกรรมและการท่องเที่ยวล้านนาสู่สากล
3. โครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ - ลำพูน รองรับการเป็นศูนย์กลางความเจริญ ที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ และอนุภาครุ่มน้ำโขงตอนบน
4. โครงการสืบสานพัฒนาองค์ความรู้ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมล้านนา
5. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในระดับชุมชน
6. โครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการน้ำต้นทุน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ ประกอบด้วย

1. ปรับโครงสร้างการผลิตสู่การพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปรับระบบการผลิต ที่สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างสมดุล เพื่อคงความเป็นฐานเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เช่น การพัฒนา ประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์การเกษตร
2. ยกระดับการค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสตลาด เน้นการพัฒนาบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุน การค้า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
3. พัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญและเมืองชายแดนเพื่อรองรับการเชื่อมโยงในระดับนานาชาติ
4. การพัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นคงและอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน เช่น ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา แรงงาน ฯลฯ
5. พัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความเข้มแข็งในการพัฒนาที่นำไปสู่การพึ่งตนเอง มีภูมิคุ้มกันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
6. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุล และเตรียมป้องกันและรับมือภัยธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (จังหวัดพิษณุโลก ตาก สุโขทัย อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์)

1. วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด “ศูนย์กลางการบริการสีเขียวอินโดจีน”

2. พันธกิจ

- 2.1 ยกระดับรายได้และกระจายรายได้ ควบคู่กับการสร้างสังคมที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน
- 2.2 พัฒนาระบบการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีเสถียรภาพบนพื้นฐานการพัฒนาผลิตภาพและการสร้างสรรค์
- 2.3 สร้างความเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจและสังคมกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

3. ประเด็นยุทธศาสตร์

- 3.1 พัฒนากระบวนการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน
- 3.2 พัฒนาโครงข่ายการค้า การลงทุน การบริการ เครือข่ายคมนาคมขนส่งสีเขียวอินโดจีน และอาเซียน
- 3.3 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ
- 3.4 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

4. เป้าประสงค์

- 4.1 ผลผลิตการเกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน และมูลค่าเพิ่มที่ยั่งยืน
- 4.2 เชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมในกลุ่มจังหวัด ภูมิภาคและต่างประเทศ เพื่อใช้ศักยภาพ แหล่งที่ตั้งและความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน
- 4.3 พัฒนาการค้าการลงทุนและความร่วมมือชายแดนไทย – พม่า/ ไทย – ลาว
- 4.4 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ กีฬา และสุขภาพ
- 4.5 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5. ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

- 5.1 จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้
- 5.2 จำนวนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น
- 5.3 จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับมาตรฐาน
- 5.4 เส้นทางเชื่อมโยง E - W - N - S ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น
- 5.5 จำนวนเครือข่ายการค้าการลงทุนที่เชื่อมโยงกลับกลุ่มประเทศอินโดจีน และประเทศ สมาชิกอาเซียน
- 5.6 มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น
- 5.7 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- 5.8 รายได้จากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- 5.9 จำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู
- 5.10 จำนวนหมู่บ้านและชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
- 5.11 จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ
- 5.12 จำนวนเครือข่ายหมู่บ้าน/ที่มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

6. กลยุทธ์

- 6.1 พัฒนาและส่งเสริมกระบวนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพ การแปรรูปและการบรรจุ ภัณฑ์โดยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 6.2 พัฒนาการคมนาคมและระบบ Logistics
- 6.3 พัฒนาและส่งเสริมการค้า การตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ
- 6.4 ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

- 6.5 เสริมสร้างสมรรถนะผู้ประกอบการและการลงทุน
- 6.6 ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์การท่องเที่ยว
- 6.7 ส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยว
- 6.8 ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการท่องเที่ยวและบริการ
- 6.9 พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 6.10 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นฐานการผลิต/การค้า/ การบริการอย่างมีคุณภาพและคุ้มค่า
- 6.11 ส่งเสริมการใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
- 6.12 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์

1. วิสัยทัศน์จังหวัดเพชรบูรณ์

วิสัยทัศน์ “ดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน”

“จังหวัดเพชรบูรณ์จะมุ่งส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ใช้ ศักยภาพทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่น พร้อมกับการพัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และสังคมอย่างยั่งยืน เพื่อให้ก้าวไปสู่การเป็นเมืองแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน”

เป้าประสงค์รวม

1. เศรษฐกิจของจังหวัดมีการขยายตัวในอัตราที่เหมาะสมอย่างยั่งยืน
2. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรม และการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
3. สังคมและชุมชนมีความเข้มแข็ง อยู่เย็นเป็นสุข ความเหลื่อมล้ำลดลง
4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการดูแล คุ้มค่าและมีใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมเกษตรปลอดภัย การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม

กลยุทธ์

1. ส่งเสริม/พัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
2. พัฒนาแหล่งน้ำ โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร
3. ส่งเสริม/พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย
4. ส่งเสริม/เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว

กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการ ปัจจัยพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว
2. สร้าง พื้นฟู พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อใช้เป็นจุดขายของการท่องเที่ยว
3. พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุก สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ
5. ส่งเสริมและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และเกษตร ให้เชื่อมโยงการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่ม มูลค่าสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างความมั่นคงของคนและชุมชน

กลยุทธ์

1. พัฒนาและยกระดับคุณภาพคุณภาพชีวิตด้านโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา การสาธารณสุข และการบริการภาครัฐแก่ประชาชน
2. พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยการสร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ และเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม/จิตสำนึก ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดรายจ่าย
3. เสริมสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติธรรมชาติ
3. การจัดการองค์ความรู้ และการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
4. ส่งเสริม พัฒนาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใช้ เพื่อความมั่นคงทางพลังงาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์

1. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาบุคลากร การผลิต แรงงาน การบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2. เพิ่มและพัฒนาประสิทธิภาพการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์

3. พัฒนาดลาดสินค้าเกษตรและยกระดับมาตรฐานสินค้า

1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

วิสัยทัศน์ “ท้องถิ่นก้าวไกล ใส่ใจคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจก้าวหน้า เกษตรพัฒนา ล้ำค่าวัฒนธรรม พัฒนาการท่องเที่ยว อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี การกีฬา และคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

วิสัยทัศน์ “เพชรบูรณ์ เมืองอยู่สบาย” “DELIGHTFUL PHETCHABUN”

ยุทธศาสตร์ เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ โดยนายกเทศมนตรีเมืองเพชรบูรณ์ และคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล เมืองเพชรบูรณ์ ให้ความสำคัญกับการประสานงานเป็นหลัก โดยอาศัยเครือข่ายการพัฒนาจากทุกภาคส่วน เพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนทุกพื้นที่ และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ โดยกำหนดนโยบายการพัฒนาไว้เป็น 3 ยุทธศาสตร์ และแยกตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง

1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข และการยกระดับคุณภาพชีวิต

1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาทางการศึกษา

1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านวัฒนธรรมประเพณีโบราณสถาน โบราณวัตถุ กีฬาและนันทนาการ

1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนเมือง

1.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

1.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

1.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริการประชาชน

2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน

2.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน

3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการคมนาคม

3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านขนส่งและการจราจร

3.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านพื้นที่สาธารณะและภูมิทัศน์

3.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านระบบระบายน้ำ

3.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านป้องกันน้ำท่วม

3.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านไฟฟ้า

3.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านน้ำอุปโภค - บริโภค

2.3 วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์

2.3.1 วัตถุประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง

(1) ส่งเสริมสุขอนามัยของประชาชนให้ได้รับการบริการอย่างทั่วถึง

(2) ส่งเสริมเฝ้าระวังและป้องกันฯ ควบคุมโรคติดต่อต่าง ๆ

(3) ส่งเสริมและพัฒนาวัสดุ อุปกรณ์ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ

เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน

(4) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเข้ารับฝึกอบรม เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ และ

ประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

(5) ส่งเสริมรณรงค์และป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ให้นักเรียนเข้าใจได้อย่าง

ถูกต้อง และลดน้อยลง

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางศาสนาและ

วัฒนธรรม ประเพณี มากยิ่งขึ้น

(7) ส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์และสืบสานประเพณี วัฒนธรรม/ท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

(8) ปรับปรุงการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

(9) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในเขตเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ และ

ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

(10) ปรับปรุงตลาดสดเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ให้สะอาด และถูกสุขอนามัยมากยิ่งขึ้น

(11) ส่งเสริมและจัดให้มีการฝึกอบรมด้านอาชีพประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และลดปัญหาความยากจนได้

(12) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ให้ทันสมัย ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้ทันต่อเหตุการณ์ สะดวก รวดเร็ว ได้เป็นอย่างดีมากขึ้น

2.3.2 วัตถุประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

(1) พัฒนาและปรับปรุงการให้บริการประชาชนทั้งในและนอกเขตเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น

(2) ปรับปรุงและพัฒนาระบบประชาสัมพันธ์ และข้อมูลข่าวสารเพื่อบริการประชาชนให้ทราบข่าวสารต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

(3) ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจกฎหมายเบื้องต้น และระเบียบท้องถิ่นให้กับประชาชนผู้สนใจ

(4) จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

(5) ปรับปรุงและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน

(6) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยของประชาชนภายในและนอกเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

(7) พัฒนาระบบอุปกรณ์เตือนภัยให้กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ให้เพียงพอต่อการมาขอรับใช้บริการจากประชาชน

(8) ส่งเสริมและจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มากขึ้น

(9) พัฒนาด้านการให้บริการ ประชาชน โดยมุ่งเน้นการให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว ให้คำแนะนำด้วยคำสุภาพ และให้ความเสมอภาคกับทุกคน ประชาชนมีความพึงพอใจมากขึ้น

(10) ติดตั้งกล้องวงจรปิดตามจุดที่สำคัญในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มากขึ้น เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและหน่วยงานราชการอื่น และตรวจการสืบหาข้อเท็จจริง หรือเวลาเมื่ออุบัติเหตุต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

2.3.3 วัตถุประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน

(1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- (2) พัฒนาและส่งเสริมระบบการจราจรภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- (3) พัฒนาระบบการระบายน้ำภายในเขตเทศบาลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
มากยิ่งขึ้น
- (4) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำภายในเขตเทศบาลเมือง
เพชรบูรณ์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- (5) พัฒนาและปรับปรุงระบบไฟฟ้าภายในเขตเทศบาลให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
- (6) พัฒนาและปรับปรุงระบบสัญญาณไฟจราจรภายในเขตเทศบาลให้อยู่ในสภาพที่
ใช้งานได้
- (7) พัฒนาและขยายเขตน้ำประปาภายในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เพิ่มมากขึ้น
- (8) มีการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทันสมัย ประชาชนเกิดความปลอดภัย มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- (9) ปรับปรุงพัฒนาภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม

2.4 เป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์

นายกเทศมนตรีเมืองเพชรบูรณ์ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ และแนวนโยบายการบริหารราชการของ
เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2555 โดยนโยบายนี้ตั้งอยู่ในกรอบและอำนาจหน้าที่
ของ เทศบาล โดยมีเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ไปสู่ความเป็น “เมืองอยู่
สบาย” โดยมี การกำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ เพื่อก้าวไปสู่ความเป็น “เมืองอยู่
สบาย” ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพอนามัยและสาธารณสุข การศึกษา ศาสนา การอนุรักษ์ฟื้นฟู
วัฒนธรรม ประเพณี การกีฬา การพัฒนาคุณภาพชีวิต การแก้ไขปัญหาการศึกษา การสังคมสงเคราะห์
การเฝ้าระวังและการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำเนินชีวิตอย่างมี
ความสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. ส่งเสริมการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมและแก้ไขปัญหา
การประกอบอาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน สร้างความสมดุลให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
การป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย
3. ส่งเสริมให้มีช่องทางในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ
4. ปรับปรุงพัฒนาระบบบริการสาธารณะ ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และ
โครงสร้างพื้นฐาน

2.5 ตัวชี้วัด

เครื่องมือการวัดระดับการพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ ศักยภาพ และการพัฒนาของเทศบาลมีความชัดเจน สามารถวัดผลและเปรียบเทียบได้อย่างเป็น รูปธรรม จึงใช้เครื่องมือ การวัดระดับการพัฒนา ซึ่งเป็นเครื่องมือการประเมินเปรียบเทียบโดยใช้การ วัดประเมิน เพื่อบอกทิศทางและ การตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงหรือบ่งชี้ความสำเร็จหรือสะท้อนผล การพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ว่า ประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งมุ่งก่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมมาก น้อยเพียงใด เมื่อเทียบกับช่วงระยะตามเป้าหมาย ที่กำหนด โดยการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลในครั้งนี้ จะอ้างอิงข้อมูลจากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยใช้ข้อมูลจากตัวชี้วัดในเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ เช่น ในเชิงปริมาณวัดและคิดเป็นค่าร้อยละ และในเชิง คุณภาพวัดจากความพึงพอใจมาก น้อยเพียงใดของประชาชน

2.6 ค่าเป้าหมาย

เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ได้มีการกำหนดค่าเป้าหมายเพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นบรรลุ วัตถุประสงค์และสามารถก้าวไปสู่ความเป็น “เมืองอยู่สบาย” ดังนี้

1. ประชาชนมีสุขภาพอนามัย การสาธารณสุข ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. การท่องเที่ยวมีการพัฒนาปรับปรุง ประชาชนมีอาชีพและรายได้ และมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ สร้างความสมดุลให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และบุคลากรมี ประสิทธิภาพ
4. จำนวนที่ก่อสร้างหรือซ่อมแซมปรับปรุง รางระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ และผิวจราจร

2.7 กลยุทธ์

เพชรบูรณ์ เมืองสำหรับอยู่ขนาดกลางที่สะอาด มีระเบียบเรียบร้อย มีสาธารณูปโภค พื้นฐาน ครบถ้วน มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม สง่างาม ทันสมัย มีเอกลักษณ์ เป็นเลิศในด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีเยี่ยม ทั้งด้านการศึกษา และการสาธารณสุข มีส่วนร่วมในการพัฒนา บ้านเมือง และร่วมกันอนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น เน้นการจัดกิจกรรมเพื่อการนันทนาการและสุขภาพ แก่มวลชน ไม่มีปัญหาจราจรและ อาชญากรรม มีการพัฒนาเศรษฐกิจไปในด้านบริการ รวมทั้งเป็น ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดและภูมิภาค ดังนี้

1. จัดให้มีการพัฒนาด้านสาธารณสุข และยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี โบราณสถาน โบราณวัตถุ กีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง

2. จัดให้มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว พัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน ส่งเสริมอาชีพเพิ่มรายได้ และสร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. จัดให้มีการพัฒนาระบบและช่องทางการรับทราบข้อมูลข่าวสาร ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และพัฒนาศักยภาพบุคลากร

4. จัดให้มีการก่อสร้างหรือซ่อมแซมปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า รางระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ ฝิวจราจร และเส้นทางคมนาคมให้ทั่วถึง จัดให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมและแก้ไขให้มีไฟฟ้าสาธารณะ

2.8 จุดยืนทางยุทธศาสตร์

การกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีที่มาจากการวิเคราะห์ ศักยภาพของท้องถิ่น และกำหนดเป็นจุดยืน (Positioning) ในการพัฒนาท้องถิ่นของเรา คือ การพัฒนาทุกด้าน เพื่อให้เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ก้าวไปสู่การเป็น “เพชรบูรณ์ เมืองอยู่สบาย”

2.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ กำหนดให้วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ต่าง ๆ คือ มีความเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 THAILAND 4.0 ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ จังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัด ในภาพรวมแล้วเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีเป้าหมาย เป้าประสงค์ เพื่อให้ ประชาชนได้เข้าถึงการบริการในทุกด้าน มีการพัฒนาและปรับปรุงในด้านต่าง ๆ มากมาย และ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีอาชีพ มีรายได้ มีส่วนร่วม มีความสุข และดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ได้วิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่นด้วยเทคนิค SWOT ANALYSIS ซึ่งประกอบด้วย จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

1. **จุดแข็ง (S = Strength)** เป็นการพิจารณาจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกในส่วนดี คือ ความเข้มแข็ง ความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่ส่งเสริมความสำเร็จ ซึ่งพิจารณาในด้านต่างๆ เช่น การบริการ ระบบข้อมูล กำลังคน การเงิน ภาพลักษณ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน และทรัพยากร เป็นต้น จุด แข็งของเทศบาลเมือง เพชรบูรณ์มีดังนี้

- การกิจ อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอื้ออำนวยต่อการดำเนิน การกิจแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

- เป็นองค์กรที่มีศักยภาพ มีความเป็นเอกภาพในการบริหาร มีโครงสร้างอำนาจหน้าที่ชัดเจน ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน
 - ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ประสบการณ์ และมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาเทศบาลให้มี ความเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน
 - ผู้บริหารมีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเทศบาลภายใต้หลัก การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)
 - เป็นองค์กรหลักที่ได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากจังหวัดและเป็นหน่วยงานหลักในการนำ นโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาองค์กรและแก้ไขปัญหาของประชาชน
 - เป็นองค์กรที่มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ - เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยใจรักและทุ่มเทอย่างเต็มความสามารถ
 - บุคลากรมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความตั้งใจ กระตือรือร้น พัฒนา งานอย่าง เป็นรูปธรรม
 - ชุมชนเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ เอื้อ ออาทรซึ่งกันและกัน
 - การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและงานทะเบียนราษฎรมีความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง
 - มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัย ส่งเสริมต่อการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน
 - ชุมชนและบุคลากรของเทศบาลฯ มีการประสานงานและจัดกิจกรรมร่วมกัน
 - มีการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ชุมชนได้
 - มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่ท่องเที่ยว และแหล่งเรียนรู้
 - มีการร่วมมือและจัดกิจกรรมระหว่างชุมชน องค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนเป็นอย่างดี
 - ชุมชนมีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายและรักษาขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - เป็นศูนย์กลางการพัฒนาของตัวอำเภอเมืองเพชรบูรณ์
 - เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เป็น “เมืองอยู่สบาย” มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพระพุทธรูป คู่บ้านคู่เมือง เป็นที่สักการบูชา ยึดเหนี่ยวจิตใจ ดังคำที่ว่า “ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง...คู่ศรีทธา พระพุทธ มหาธรรมราชา...คู่บ้าน ประวัติศาสตร์นครบาล...คู่มือเมือง วัฒนธรรมรุ่งเรืองเพชรบูรณ์”

2. การวิเคราะห์จุดอ่อน (W = WEAKNESS) เป็นการพิจารณาจากปัจจัยภายในและปัจจัย ภายนอก จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความอ่อนแอ ข้อจำกัด ความไม่พร้อมด้านต่างๆ จุดอ่อนของเทศบาล เมือง เพชรบูรณ์ มีดังนี้

- ระเบียบ และหนังสือสั่งการของภาครัฐมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นปัจจุบัน
- บุคลากรมีความรับผิดชอบงานหลายด้าน ทำให้เกิดความล่าช้าไม่ทันเวลาที่กำหนด
- ลักษณะของภารกิจกว้างขวางบางภารกิจไม่ชัดเจน วิธีปฏิบัติซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนกับ ภายในและภายนอกองค์กร โดยเฉพาะการถ่ายโอนภารกิจ
- งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดบริการสาธารณะ
- โครงการขนาดใหญ่ยังขาดการสนับสนุนงบประมาณ
- บุคลากรบางส่วนยังปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์
- พื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร และครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ
- ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้าส่องสว่างตามซอยและถนนบางช่วงมีไม่เพียงพอ น้ำประปา ไม่ไหลบางช่วง บางพื้นที่ยังขยายเขตประปาไม่ทั่วถึง ถนนบางสายยังไม่มีท่อระบายน้ำ
- ปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเสีย และสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้นตามจำนวนของประชากร
- ยังขาดระบบเตือนภัยพิบัติต่างๆ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย

3. การวิเคราะห์โอกาส (O = OPPORTUNITY) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกกว่ามีสภาพเป็นเช่นไร เหตุการณ์สถานการณ์ของโลก ประเทศ จังหวัด และอำเภอ ที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นเราอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดที่เป็นประโยชน์หรือโอกาสอันดีต่อท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี โอกาสของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีดังนี้

- นโยบายของรัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแก้ไขปัญหาความยากจนและปัญหาการว่างงานของประชาชนในชุมชน
- สร้างองค์กรให้เป็นแหล่งการเรียนรู้
- กฎหมาย ระเบียบต่างๆ เพิ่มอำนาจหน้าที่การดำเนินการให้ท้องถิ่นและมีความการกำหนดภารกิจเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้มากขึ้น
- การบริหารงานเชิงบูรณาการช่วยเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรและให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้มากขึ้น
- ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ของภาคประชาชน
- มีโอกาสเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรมร่วมกับองค์กรอื่นเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- นโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ ทำให้เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์ และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ผู้บริหารสนับสนุนและเปิดโอกาสให้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ เพื่อนำความรู้มาเสริมสร้างและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์สามารถประสานงาน และจัดทำโครงการกิจกรรมร่วมกับชุมชนได้

4. การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัด (T = THREATS) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคจากสถานะเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีดังนี้

- พื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีขนาดใหญ่ มีประชากรแฝงมากทำให้เป็นอุปสรรคใน การพัฒนาเมืองและพัฒนาคน
- กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการบางเรื่องมีขั้นตอนการปฏิบัติมากเกินไปทำให้เกิดปัญหา และอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
- ประชาชนบางกลุ่มขาดจิตสำนึกในการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ การมีส่วนร่วมทางการบริหารมีน้อยไม่ต่อเนื่อง
- งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการโครงการใหญ่ ๆ ได้
- ปัญหาน้ำท่วมบริเวณนอกเขตเทศบาล และปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอย

10. แนวคิด ความสำคัญ และกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

จักษวัชร ศิริวรรณ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ความสำคัญ และกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ไว้ดังต่อไปนี้

แผนยุทธศาสตร์ หมายถึง ทิศทางหรือแนวทางปฏิบัติตามพันธกิจและภารกิจ (Mission) ให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ (Vision) และเป้าประสงค์ขององค์การ (Corporate Goal) แผนยุทธศาสตร์ที่ตีนั้น จะต้องถูกกำหนดขึ้นตามวิสัยทัศน์ขององค์การ อันเป็นผลผลิตทางความคิดร่วมกันของสมาชิกในองค์การที่ได้ทำงานร่วมกันหรือจะทำงานร่วมกัน โดยวิสัยทัศน์นี้เป็นความเห็นพ้องต้องกันว่า เป็นจุดหมายปลายทางที่องค์การประสงค์จะไปให้ถึง และวิสัยทัศน์นี้มีการแปลงออกมาเป็นวัตถุประสงค์ (Objective) ที่เป็นรูปธรรมและสามารถวัดได้ ทั้งนี้้องค์การสามารถใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นกรอบในการประเมินผลงานประจำปีงบประมาณ ยิ่งไปกว่านั้น้องค์การยังสามารถใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้อีกด้วย

ความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์มีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพราะการกำหนดแผนยุทธศาสตร์นั้น ให้ความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร
2. เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยให้หน่วยงานในภาครัฐกิจ ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนที่มีส่วนเอื้ออำนวยความสำเร็จและความล้มเหลวต่อเป้าประสงค์ขององค์กร
3. เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management, NPM) ที่ให้ความสำคัญการปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐกิจทั้งระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยในประเทศไทยเรียกว่า การปฏิรูประบบราชการอีกทั้งหน่วยงานภาครัฐกิจยังต้องดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งเป็นกระแสหลักในการบริหารรัฐกิจปัจจุบัน
4. เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยยกระดับระบบการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based Budgeting)
5. เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยในการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการพินิจวิเคราะห์ วางแผน และนำเสนอทางเลือกในการบริหารจัดการแบบใหม่ ๆ ที่หลุดพ้นจากกรอบพันธนาการทางความคิด อันเกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัติราชการที่ล้าสมัยและไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน
6. เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยสนับสนุนหลักการประชาธิปไตย ในแง่ของการมีส่วนร่วม (Participation) และการกระจายอำนาจ (Decentralization)

กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

สำหรับกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์นั้น มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย
 - (1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)
 - (2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)
2. การจัดวางทิศทางขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย
 - (1) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)
 - (2) การกำหนดภารกิจ (Mission)
 - (3) การกำหนดเป้าประสงค์ขององค์กร (Corporate Goal)
 - (4) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives)
 - (5) การกำหนดดัชนีชี้วัดผลงานระดับองค์กร (Organization's Key Performance Indicators, KPIs)
 - (6) การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy)

3. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เป็นการดำเนินการเพื่อให้ยุทธศาสตร์ที่ได้ถูกกำหนดขึ้น มีความเป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้จริง อันจะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าประสงค์ของ องค์การ โดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์นั้น ประกอบด้วย

(1) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามขององค์การ หรือที่มักนิยม เรียกกันว่า SWOT Analysis อันประกอบไปด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) การวิเคราะห์ จุดอ่อน (Weakness) การวิเคราะห์โอกาส (Opportunities) และการวิเคราะห์ภัยคุกคาม (Threats) ขององค์การ

(2) การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์

(3) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective) ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมทั้ง หน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานสนับสนุน

(4) การกำหนดดัชนีชี้วัดผลงานระดับองค์การและระดับหน่วยงาน (Strategic Plan's KPIs)

(5) กำหนดยุทธวิธี (Tactics) หรือแผนงานในการปฏิบัติ

(6) การกำหนดเป้าหมาย (Targets) ของแต่ละกิจกรรม (Activities) พร้อมกับดัชนี ชี้วัดผลงานระดับแผนปฏิบัติการ (Action Plan's KPIs)

แหล่งข้อมูลอ้างอิง : <http://www.flas.kps.ku.ac.th/forum/index.php?topic=77.0>

<https://www.gotoknow.org/posts/437659> (10 ตุลาคม 2560)

11. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการติดตามแบบประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพ ของโครงการที่ดำเนินการอยู่โดยที่การติดตาม หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมา เพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ประสิทธิภาพของ วิธีการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการ/กิจกรรมสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของ โครงการ/กิจกรรมไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพ ของการดำเนินงาน เสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือ ระหว่างหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรมการประเมินผล คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่การดำเนินงานหรือภายหลังที่การดำเนินงานสำเร็จ เสร็จสิ้นไปแล้วซึ่งการประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็น เช่นเดียวกับการติดตามการประเมินผลแผนงานจะเป็น การบ่งชี้ว่า แผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานที่ได้ ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้

จากการติดตามและประเมินผล ถือว่าเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล

การติดตามผล (Monitoring) หมายถึง กระบวนการตรวจสอบหรือศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยการติดตามจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงการดำเนินงาน

ขอบเขตของการติดตามกำกับงาน

1. หน้าที่สำคัญของการติดตามกำกับงาน

- 1.1 ติดตามและกำกับการดำเนินงานของผู้บริการและฝ่ายปฏิบัติงานว่า เป็นไปตามที่วางแผนหรือไม่
- 1.2 ติดตามและกำกับผลที่ได้จากการดำเนินงานว่า เป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่
- 1.3 ติดตามและกำกับเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงโครงการตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

1.4 ติดตามและกำกับเพื่อหาคำอธิบายเมื่อผลที่เกิดขึ้นแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้

2. จากหน้าที่ของการติดตามกำกับงาน ทำให้การติดตามกำกับงานครอบคลุมงาน 2 ส่วน ได้แก่

2.1 การติดตามการดำเนินงานโดยการเปรียบเทียบกับแผนงานที่วางไว้ในทางปฏิบัติ มักพบว่ามีเหตุการณ์ที่ไม่คาดหวังเกิดขึ้น ทั้งจากการดำเนินงานและจากสภาพเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างการดำเนินงาน ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสารสนเทศที่ได้จากการติดตามกำกับงาน และสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงโครงการได้ทันเวลามากกว่าการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสุดท้ายของโครงการ

2.2 การควบคุมผลที่ได้รับประกอบด้วย ผลโดยตรงของโครงการและผลกระทบของโครงการ มีลักษณะเช่นเดียวกับการดำเนินงาน คือ ผลที่ได้มักพบว่ามีผลข้างเคียงและผลที่กระจายออกไปจากที่กำหนดซึ่งมีผลต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม (สุวิมล ตรีภานันท์, 2545, น. 209 - 210)

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือสิ่งที่กำหนดไว้ว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด โดยที่มาตรฐานดังกล่าวอาจเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย เวลา หรือ งบประมาณ เป็นต้น

มาตรฐานของผลการประเมิน

เมื่อการประเมินผลเป็นกลไกสำหรับตรวจสอบคุณภาพ หรือมาตรฐานของผลการประเมินแล้ว เกณฑ์เพื่อการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานเพื่อการเปรียบเทียบ จึงเป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนาขึ้นมาใช้สำหรับพิจารณาในกระบวนการประเมินดังกล่าว

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพของการประเมิน ต้องอิงกระบวนการการประเมินที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. **เป้าหมายหรือความต้องการของการประเมิน** ซึ่งในส่วนนี้จะนำไปสู่คำถามของการประเมินว่า สามารถตอบสนองความต้องการได้ตรงและมากน้อยเพียงใดจากสารสนเทศที่ได้รับ

2. **วิธีการประเมิน** ซึ่งพิจารณาได้จากวิธีการวัดผล ตลอดจนเครื่องมือการเก็บข้อมูล สถิติ การวิเคราะห์การติดตามภาคสนามและกลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล ฯลฯ โดยพิจารณาว่า กระบวนการประเมินนั้น สามารถทำให้บรรลุผลการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องตรงตามสภาพ รวมทั้งเหมาะสมกับบริบทและสภาพทั่วไปของโครงการได้มากน้อยเพียงใด

3. **ผลการประเมิน** มีประโยชน์ในการนำไปใช้ ให้ความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญและคุณธรรมของผู้ประเมินตามที่มุ่งหวังไว้หรือไม่ และเพราะเหตุใด (เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2549, น. 19 - 20)

การติดตามและประเมินผลโครงการจะมีความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกัน กล่าวคือ การติดตามผลจะช่วยให้ได้รับข้อมูลมาใช้ในการประเมินผล และใช้ในการอธิบายความเกี่ยวพัน ตลอดจนแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นตามมา

อย่างไรก็ตามการติดตามและการประเมินผลโครงการก็มีความแตกต่างกันในเรื่องของระยะเวลา กล่าวคือ การติดตามผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ทำตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลไปให้ผู้บริหารนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินงานโครงการ ส่วนการประเมินผลจะเป็นกิจกรรมที่เป็นระยะ เช่น กระทำก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ในระหว่างดำเนินตามโครงการ หรือเมื่อการดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นแล้ว

นอกจากนี้ถ้าพิจารณาถึงลักษณะการวิเคราะห์แตกต่างกัน กล่าวคือ การติดตามผลจะวิเคราะห์เพียงเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานของโครงการว่า เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ เป้าหมายหรืองบประมาณที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด โดยการติดตามผลจะเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารได้ตระหนักถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นว่า เป็นไปตามเป้าหมายและสอดคล้องกับปัจจัยนำเข้ามากน้อยเพียงใด รวมถึงปัจจัยภายนอกที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อเป้าหมายและระยะเวลาการดำเนินงานหรือไม่

แต่การประเมินผลจะทำการวิเคราะห์ที่ลึกกว่าการติดตามผล โดยเน้นวิธีการที่จะนำไปสู่การประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการที่กำหนดขึ้น การประเมินผลจะช่วยให้ทราบว่า

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคตตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ กล่าวคือเป็นเครื่องชี้วัดประสิทธิผล (Effectiveness) ของโครงการ นอกจากนี้การประเมินผลยังช่วยวัดความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ของโครงการ ว่าผลลัพธ์ที่ได้นั้นใช้เวลา ค่าใช้จ่าย หรืองบประมาณในการลงทุนน้อยที่สุดหรือไม่ และการประเมินผลยังช่วยให้ผู้บริหารโครงการคาดการณ์ถึงผลที่จะตามมา อันได้แก่ผลกระทบทั้งในเบื้องต้นและระยะยาว เพื่อที่ผู้เกี่ยวข้องจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงการหรือวางแผนในอนาคตต่อไป

ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผลโครงการ

การติดตามและประเมินผลโครงการมีความสำคัญหรือมีประโยชน์ต่อการบริหารโครงการดังนี้

1. ช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจน กล่าวคือ ก่อนที่โครงการจะได้รับการสนับสนุนให้เริ่มดำเนินงาน ควรได้รับการประเมินผลเสียก่อน หากมีส่วนใดหรือขาดความชัดเจนก็จะได้ให้ไปทำการปรับปรุงให้ชัดเจนเสียก่อน เพื่อที่เวลานำไปปฏิบัติจะได้ไม่มีปัญหา

2. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์เต็มที่หรือเป็นไปอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้เพราะในการประเมินผลโครงการต้องมีการวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ รวมถึงทรัพยากรทุกประเภทที่ได้รับการจัดสรรในโครงการ ก็ต้องใช้ในจำนวนหรือปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงานในโครงการ ทรัพยากรที่เกินความจำเป็นจะต้องตัดทอนลงไป ดังนั้นเท่ากับการประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เพราะการประเมินผลโครงการเป็นขั้นตอนหนึ่งในการวางแผนโครงการ อันประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ๆ คือ การริเริ่มและจัดทำโครงการ การวิเคราะห์และประเมินโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติและการประเมินผลโครงการ จะเห็นได้ว่าการประเมินผลโครงการเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทำขึ้นเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้โครงการบรรลุเป้าหมาย รวมถึงชี้วัดความสำเร็จของโครงการด้วย

4. ช่วยในการควบคุมคุณภาพของงาน เพราะการติดตามและประเมินผลโครงการ จะตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานทุกส่วนของโครงการอย่างมีระบบ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ตลอดจนผลผลิต โดยจะทำการติดตามประเมินผลทุกขั้นตอน หากพบว่างานไม่มีคุณภาพ ก็จะต้องมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ให้มีการดำเนินงานใหม่จนกว่างานนั้นจะได้มาตรฐานตามต้องการ

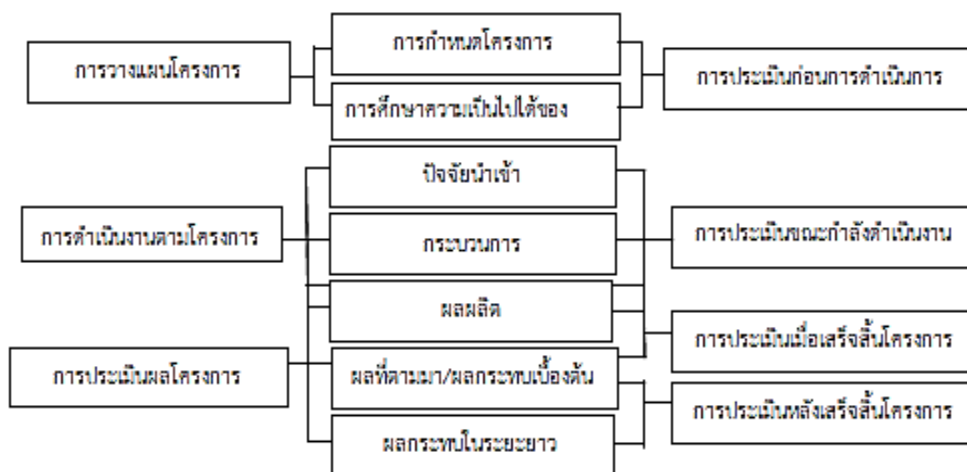
5. ช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ เพราะการติดตามและประเมินผลจะทำให้ผู้บริหารโครงการทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อดี ข้อเสีย ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในโครงการ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้น

ต่อไปหรือยุติโครงการนั้นเสีย นอกจากนี้ผลของการประเมินโครงการยังสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลที่สำคัญในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายขององค์กรได้อีกด้วย

ประเภทของการติดตามและประเมินผลโครงการ

การติดตามและประเมินผลโครงการจะต้องมีระยะและขั้นตอนในการประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องมีการประเมินก่อนที่จะนำโครงการไปปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนแรก และเมื่อนำโครงการไปปฏิบัติก็จะต้องมีการติดตามและประเมินการดำเนินงานโครงการเป็นขั้นตอนที่สอง และทันทีที่โครงการแล้วเสร็จก็จะต้องมีการประเมินเพื่อตรวจสอบโครงการว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่เป็นขั้นตอนที่สาม และหลังจากนั้นก็ประเมินดูว่าโครงการที่แล้วเสร็จไปแล้วจะมีผลที่เกิดตามมาและกระทบในระยะยาวเป็นอย่างไร เป็นขั้นตอนสุดท้าย

ซึ่งสามารถแสดงเป็นรูปภาพของการติดตามและประเมินผลโครงการในส่วนที่สัมพันธ์กับวงจรโครงการ ได้ดังนี้ (ฐาปนา ฉิ้นไพศาล, 2549, น. 1 - 5)

รูปภาพที่ 2 ประเภทของการติดตามและประเมินผลโครงการ

รูปแบบของการประเมินแบบ CIPP MODL ของ Stufflebeam

แบบจำลอง (Model) หมายถึง วิธีการสื่อสารทางความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนจินตนาการ ที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อในลักษณะต่าง ๆ เช่น แผนภูมิ แผนผัง ระบบสมการ และรูปแบบอื่น เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายและสามารถนำเสนอเรื่องราวได้อย่างมีระบบ โมเดลการประเมินแบบชิป หรือ “CIPP Model” ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นโมเดลที่

ได้รับการยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน แนวคิดของสต๊อฟเฟิลบีมเน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูลและนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี “CIPP Model” ได้กำหนดประเด็นการประเมินออกเป็น 4 ประเภท ตามอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2551, น. 96 - 97)

1. (Context Evaluation : C) การประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือไม่ เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่ เป็นต้น การประเมินสภาวะแวดล้อมจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องโครงการควรจะทำในสภาพแวดล้อมใด ต้องการจะบรรลุเป้าหมายอะไรหรือต้องการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะอะไร เป็นต้น

2. (Input Evaluation : I) การประเมินปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน เป็นต้น การประเมินผลแบบนี้จะทำโดยใช้เอกสารหรืองานวิจัยที่มีผู้ทำไว้แล้ว หรือใช้วิธีการวิจัยนำร่องเชิงทดลอง (Pilot Experimental Project) ตลอดจนอาจให้ผู้เชี่ยวชาญมาทำงานให้ อย่างไรก็ตาม การประเมินผลนี้จะต้องสำรวจสิ่งที่มีอยู่เดิมก่อนว่ามีอะไรบ้าง และตัดสินใจว่าจะใช้วิธีการใด ใช้แผนการดำเนินงานแบบไหนและต้องใช้ทรัพยากรจากภายนอกหรือไม่

3. (Process Evaluation : P) การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโครงการ ดำเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไขปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ มักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว

การประเมินกระบวนการจะมีบทบาทสำคัญในเรื่องการให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นระยะ ๆ เพื่อการตรวจสอบการดำเนินของโครงการโดยทั่วไป การประเมินกระบวนการมีจุดมุ่งหมาย คือ

3.1 เพื่อการหาข้อบกพร่องของโครงการ ในระหว่างที่มีการปฏิบัติการ หรือการดำเนินงานตามแผนนั้น

3.2 เพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ

3.3 เพื่อการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการดำเนินงานของโครงการ

4. (Product Evaluation : P) การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือความต้องการ/ เป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการและการประเมินผล เรื่องผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของนโยบาย / แผนงาน / โครงการ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วยจะเห็นได้ว่า การประเมินแบบ CIPP เป็นการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้งหมด ซึ่งผู้ประเมินจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน กำหนดประเด็นของตัวแปรหรือตัวชี้วัด กำหนดแหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล กำหนดเครื่องมือการประเมิน วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน

นอกจากนี้ สตีฟเฟิลบีม ได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจ ที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมินผล ดังนี้

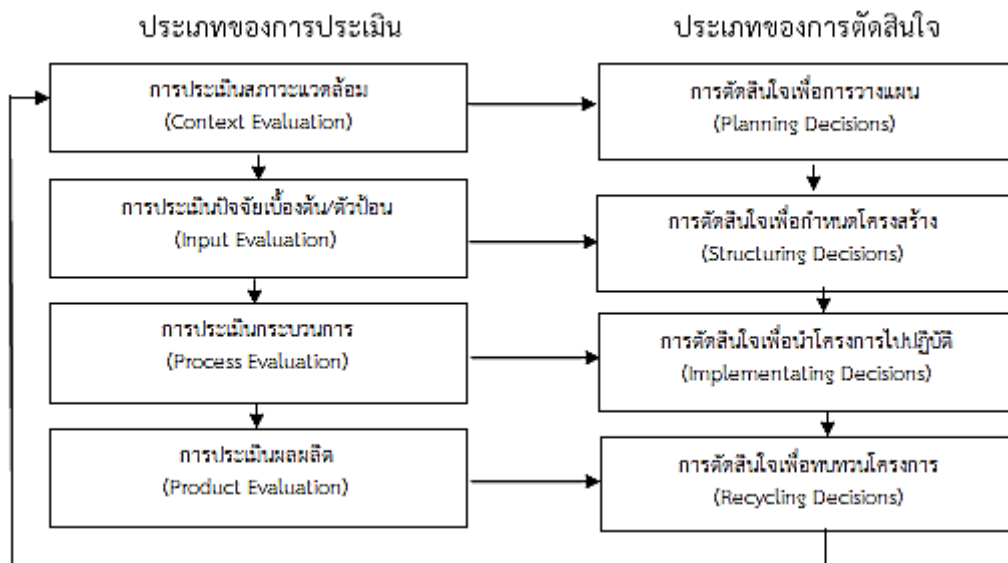
1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการ ให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยนำเข้าที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementation Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decisions) เช่น การตัดสินใจเพื่อใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิต (Output) ที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ / ล้มเลิก หรือขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการประเมินแบบ CIPP Model ทั้ง 4 ประการ

รูปภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ของประเภทการประเมินและประเภทของการตัดสินใจ

รูปแบบการประเมินโครงการ

ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินโครงการไว้ ดังต่อไปนี้

ความหมายของรูปแบบการประเมิน

รูปแบบการประเมิน (Evaluation Model) เกิดขึ้นเนื่องจากความพยายามของนักประเมินที่มุ่งนำเสนอแนวทางในการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมิน คือ กรอบความคิดหรือแบบแผนในการประเมินที่แสดงให้เห็นถึง รายการที่ควรประเมินหรือกระบวนการของการประเมินซึ่งแต่ละรูปแบบจะบอกให้ทราบว่า ในการประเมินโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น เราควรพิจารณาในเรื่องอะไรบ้าง (What) ในขณะเดียวกันบางรูปแบบอาจมีการเสนอแนะด้วยว่า ในการประเมินแต่ละรายการ/แต่ละเรื่องควรพิจารณาหรือตรวจสอบอย่างไร ซึ่งเป็นลักษณะของการเสนอแนะวิธีการ (How) รูปแบบการประเมินส่วนใหญ่เริ่มต้นหรือเกิดขึ้นในชั้นเรียน กล่าวคือเสนอรูปแบบการประเมินเพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นสำคัญ และต่อมามีการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดเหล่านั้นเพื่อการประเมินงาน/โครงการในวงกว้างมากขึ้น

ประโยชน์ของรูปแบบการประเมินมีประโยชน์สำคัญ 4 ประการ คือ

1. ช่วยให้เห็นแนวทางหรือกรอบความคิดในการประเมิน การเรียนรู้เรื่องรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย จะทำให้เกิดประสบการณ์ในการตัดสินใจเลือกใช้รูปแบบการประเมินได้อย่างเหมาะสมกับสิ่งที่มุ่งประเมิน

2. ช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินมีความคมชัดและครอบคลุม เนื่องจากรูปแบบการประเมินแต่ละรูปแบบมีกรอบความคิดเชิงเหตุผล ดังนั้นการเลือกใช้หรือประยุกต์ใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ก็มีแนวโน้มที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบนั้น จึงทำให้กำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างชัดเจนครอบคลุมและสมเหตุสมผล

3. ช่วยในการกำหนดตัวแปรหรือประเด็นสำคัญในการประเมินได้อย่างชัดเจน

4. ทำให้ผลงานการประเมินมีความเป็นระบบ ครอบคลุม เป็นที่ยอมรับและสื่อความหมายได้ชัดเจน

ประเภทของรูปแบบการประเมิน เป็นกรอบหรือแนวความคิดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือรายการประเมินซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งนักวิชาการทางด้านการประเมินได้เสนอกรอบความคิดให้นักประเมินได้เลือกใช้มีอยู่หลายรูปแบบ รูปแบบการประเมิน โดยทั่วไปนิยมแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) เป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายกับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานโครงการว่า บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler: 1943) ครอนบาค (Cronbach: 1973) และเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick)

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการนั้น ๆ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ สเตค (Stake : 1967) สคริฟเวน (Scriven : 1967) โพรวัส (Provus : 1971)

3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision – Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของเวลช์ (Welch : 1967) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam : CIPP : 1968) อัลคิน (Alkin : 1967)

นอกจากนี้ ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้รายละเอียดของรูปแบบการประเมินไว้ต่าง ๆ ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Tyler)

ไทเลอร์ (Tyler, 1943) เป็นผู้นำที่สำคัญในการประเมินโครงการ ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ โดยมีความเชื่อว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้วจะเป็น

แนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง เขาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโดยเสนอเป็นกรอบความคิดครั้งแรก

ในปี ค.ศ. 1943 โดยเน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้อยู่ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วประเมินความสำเร็จของวัตถุประสงค์เหล่านั้น แนวคิด ลักษณะนี้เรียกว่าแบบจำลองที่ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก ไทเลอร์ มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อตัดสินว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ มีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง แก้ไข และถือว่าการประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ลำดับขั้นของการประเมิน การเรียนการสอนมีดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาที่ต้องการให้บรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม เมื่อจบบทเรียนจึงประเมินผลโครงการโดยการทดสอบผลสัมฤทธิ์ ตัวอย่างการประยุกต์ใช้แนวความคิดของไทเลอร์มาใช้ในการประเมินโครงการ การประเมินโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของโครงการทางการศึกษา มักได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเขียนในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. จัดเนื้อหาในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
3. ทำการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอน
4. เลือกวิธีสอนให้เหมาะสม
5. ทำการทดสอบผู้เรียน เมื่อจบการเรียนการสอนแล้ว
6. ประเมินประสิทธิภาพของโครงการด้วยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ และมีนักเรียนร้อยละเท่าไรที่ผ่านเกณฑ์
7. นำผลของการเปรียบเทียบมาศึกษาจุดบกพร่องในการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ในปี 1986 ไทเลอร์ได้นำเสนอกรอบแนวคิดของการประเมินโครงการใหม่ (New Tyler 1986) โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 6 ส่วนคือ

1. การประเมินวัตถุประสงค์ (Appraising Objectives)
2. การประเมินแผนการเรียนรู้ (Evaluating the learning Plan)
3. การประเมินเพื่อแนะแนวในการพัฒนาโครงการ (Evaluation to Guild Program Development)
4. การประเมินเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Evaluation Program Implement)
5. การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา (Evaluating the Outcome of an Educational Program)

6. การติดตาม (Follow up) และการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

2. รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin)

มาร์วิน ซี อัลคิน (Marvin C. Alkin, 1969) ได้เสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า CSE (Center for the study of Evaluation Approach) จุดเน้นของการประเมินตามแนวคิดของอัลคิน คือ การประเมินเพื่อการตัดสินใจ อัลคินได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของโครงการ ขอบข่ายของการประเมิน จากความหมายของการประเมินตามแนวคิดของอัลคินนั้น การประเมินจะประกอบด้วยการจัดหา และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจดังในการประเมินจำเป็นจะต้องประเมินในเรื่องต่าง ๆ 5 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการอธิบายหรือพรรณาสภาพของระบบ เพื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับความคาดหวังที่จะเกิดขึ้น การประเมินระบบจะช่วยให้เราสามารถกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สิ่งที่จะต้องศึกษา ได้แก่ ความต้องการของประชาชน ชุมชนและสังคมที่มีต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน สำหรับการประเมินระบบแต่ละส่วน จำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ กัน

2. การประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning) เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการตัดสินใจพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของโครงการ นักประเมินต้องหาข้อมูลที่แสดงความคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมาย พร้อมกับประเมินผลที่จะได้รับการใช้วิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย เพื่อให้สามารถเห็นข้อเปรียบเทียบในการหาทางเลือกที่เหมาะสม โดยใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของปัญหา โดยทั่วไปจะใช้การประเมินจากเกณฑ์ภายนอกและจากเกณฑ์ภายใน

3. การประเมินการนำไปใช้เพื่อการดำเนินโครงการ (Program Implementation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบดูว่า การดำเนินโครงการนั้นเป็นไปตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่วางแผนไว้หรือคาดหวังไว้เพียงไร

4. การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และมีผลที่ไม่คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ดังนั้น นักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในทุก ๆ ด้านของโครงการ ตลอดจนผลกระทบของโครงการที่มีต่อโครงการอื่นเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการต่อไป

5. การประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ (Program Certification) ขั้นตอนนี้ นักประเมินต้องหาข้อมูลข่าวสารรายงานต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการ

และศักยภาพในการสรุปอ้างอิงไปสู่สถานการณ์อื่น ๆ หรือนำไปใช้กับโครงการในสถานการณ์อื่น ๆ ได้กว้างขวางเพียงใด ในขั้นนี้ข้อมูลที่ได้จากนักประเมินจะทำให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจว่า ควรจะดำเนินกับโครงการในลักษณะใด อาจจะถูกเลิก ปรับปรุงใหม่หรืออาจจะขยายโครงการต่อไปอีก เป็นต้น

3. รูปแบบการประเมินของโพรวัส (Provus)

โพรวัส (Provus, 1969) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับมาตรฐาน หรือเป็นการค้นหาความไม่สอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับผลการปฏิบัติของแผนงาน เขาอธิบายว่ามีความไม่สอดคล้องกัน 5 ชนิด ที่สามารถศึกษาได้จากการใช้แผนงาน คือ ความไม่สอดคล้องที่สัมพันธ์กับขั้นตอนต่างๆ ดังนี้ ขั้นที่ 1 การออกแบบโครงการ คือ การกำหนดปัจจัยที่ทำให้เกิดการดำเนินงาน กำหนด กระบวนการดำเนินงาน และกำหนดผลที่คาดหวังซึ่งจะได้รับจากการดำเนินงาน ขั้นที่ 2 การเตรียมพร้อมเป็นการนำปัจจัยที่ทำให้เกิดการดำเนินงานเข้าสู่กระบวนการ ขั้นที่ 3 กระบวนการที่ใช้เพื่อการดำเนินงาน ขั้นที่ 4 ผลผลิต ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์เกี่ยวกับการลงทุนตามรูปแบบนี้ การประเมินต้องทำโดยผู้ประเมินคนหนึ่งที่ได้วางมาตรฐานตามความคาดหวังของโครงการเอาไว้ ต่อจากนั้นการประเมินทุกอย่างต้องดำเนินไปโดยการหาข้อมูลใหม่และทำการตัดสินใจ โดยใช้มาตรฐานที่วางไว้เป็นเกณฑ์เป็นรูปแบบที่ช่วยให้หาข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในทุกขั้นตอนของการประเมินดังกล่าวข้างต้นและตลอดโครงการอย่างต่อเนื่อง การประเมินในแต่ละขั้นตอน ถ้าหากพบข้อบกพร่องก็แก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนนี้ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem solving) ซึ่งประกอบด้วยคำถามตนเอง เพื่อให้ได้คำตอบว่าทำไมจึงเกิดข้อบกพร่องนั้นๆ มีอะไรเป็นสาเหตุ และมีวิธีการใดที่สามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่มาจากสาเหตุนั้น สำหรับขั้นตอนในการแก้ปัญหาที่มีดังนี้

คำถาม → เกณฑ์ → ข้อมูลที่ตอบคำถาม → การตัดสินใจ
(Q) (C) (I) (D)

เมื่อผู้ประเมินทำการประเมินถึงขั้นที่ 5 แล้ว ถ้าจะดำเนินงานหรือเริ่มวงจรใหม่ ก็ต้องทำการออกแบบใหม่ โดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์การลงทุนซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของปัจจัยเบื้องต้นใหม่

4. รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน (Scriven, 1967)

ไมเคิล สคริฟเวน (Micheal Scriven) ได้ให้ความหมายของการประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระดับของเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ยังกล่าวถึงหน้าที่การประเมินว่ามี 2 ระดับ คือ

1. ระดับวิธีการ เน้นจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อการตัดสินใจคุณค่า

2. ระดับการนำไปใช้เน้นเรื่องบทบาทของการประเมินเพื่อนำข้อมูลมาใช้

เหมาะสม จุดมุ่งหมายของการประเมิน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมินมี 2 ประการคือ

(1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น เพราะการประเมินจะช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา

(2) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการ ตลอดจนค้นหาสิ่งที่ดีของโครงการเพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นที่คล้ายคลึงกันต่อไป

สคริปเว่น ได้เสนอแนะว่า ในเรื่องการประเมินเพื่อการปรับปรุงหรือดูความก้าวหน้าของโครงการ โดยทำการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ควรที่จะใช้นักวิจัยมืออาชีพในการดำเนินการประเมินนั้น ควรจะได้แยกหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน รวมทั้งควรจะได้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างนักประเมินกับผู้ดำเนินงานในโครงการด้วย

ในการประเมินมีวิธีการที่สามารถนำมาใช้ได้ 2 วิธี คือ

1. การประเมินก่อนมีการปฏิบัติงาน หรือการประเมินคุณค่าภายใน (Intrinsic Evaluation) คือ การประเมินคุณค่าของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้ได้คะแนนและเจตคติของครู เป็นการประเมินก่อนที่จะได้มีการปฏิบัติงาน

2. การประเมินเมื่อมีการปฏิบัติงานแล้ว หรือการประเมินคุณค่าการปฏิบัติงาน (Pay-off Evaluation) เป็นการตัดสินคุณค่าจากผลที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องมือกับนักเรียน เช่น การประเมินมีความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน หรือคะแนนที่ได้จากกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมการประเมินโดยใช้การเปรียบเทียบ

สคริปเว่นมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากครอนบาค ในเรื่องของการใช้กลุ่มเปรียบเทียบมาใช้ในการประเมิน ซึ่งสคริปเว่นเป็นบุคคลที่เห็นว่าการใช้กลุ่มเปรียบเทียบ มีข้อดีมากกว่าการไม่ใช้กลุ่มเปรียบเทียบ การใช้กลุ่มเปรียบเทียบจะเป็นการประหยัดกว่าไม่ต้องทำการศึกษาในระยะยาว และใช้กลุ่มตัวอย่างมากไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก นอกจากนี้แล้วสคริปเว่นยังเชื่อว่า การศึกษากลุ่มย่อย (Micro-studies) ด้วยวิธีการเปรียบเทียบจะเป็นประโยชน์มากกว่าการศึกษา ประชากรทั้งหมด (Cross studies) เพราะทำได้ง่ายและบ่อยครั้งกว่า คุณค่าและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน สคริปเว่นเป็นนักประเมินที่ให้ความสำคัญของการประเมินค่าใช้จ่ายกับผลที่ได้ เขาเชื่อว่าการประเมินจะขาดความสมบูรณ์ ถ้านักประเมินไม่ได้พิจารณาในด้านคุณค่าที่ได้รับโดยการเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการ สิ่งที่ต้องพิจารณามี 3 ประการคือ

1. ความเป็นประโยชน์ นักประเมินควรจะต้องพิจารณาว่าสิ่งที่ได้ลงทุนไปนั้น มีประโยชน์มากน้อยเพียงใด คุ่มค่ากับค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ไปหรือไม่

2. ขวัญ หรือกำลังใจ หรือคุณธรรม เป็นสิ่งสำคัญมากในการดำเนินงานโครงการควรพิจารณาด้วยว่า ผลของโครงการจะทำให้ขวัญหรือกำลังใจ หรือคุณธรรมของผู้ร่วมโครงการเป็นอย่างไร

3. ค่าใช้จ่ายเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่นักประเมินไม่ค่อยให้ความสนใจ เนื่องจากมีความยุ่งยากในการประเมิน การประเมินไม่ผูกพันกับจุดมุ่งหมาย (Goal-Free Evaluation) การประเมินโดยทั่วไป นักประเมินจะยึดจุดหมายของโครงการเป็นหลัก ดูความสอดคล้อง ผลการปฏิบัติงานกับจุดมุ่งหมายของโครงการ แต่สคริฟเวนมีความเห็นว่า นักประเมินไม่ควรจะให้ความสนใจเฉพาะจุดมุ่งหมายของโครงการที่ตั้งไว้เพียงอย่างเดียว แต่ควรจะให้ความสนใจกับผลที่เกิดขึ้นจากโครงการ

5. รูปแบบการประเมินของสแตค (Stake)

โรเบิร์ต อี สแตค (Robert E. Stake) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินโดยใช้แนวคิดของครอนบาค และสคริฟเวน เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติรูปแบบการประเมินของสแตค ถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่ง ที่ นักประเมินนำมาประยุกต์ได้อย่างกว้างขวางในการประเมินโครงการ การประเมินตามความคิดเห็นของสแตค หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการบรรยาย และการตัดสินคุณค่าของ โครงการ หรือเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่ การตัดสินใจ จุดมุ่งหมายของการประเมินมี 2 ประการ คือ เพื่อต้องการได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมา บรรยายเกี่ยวกับโครงการนั้น และเพื่อต้องการได้ข้อมูลต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินคุณค่าของโครงการ

วิธีการประเมิน สแตค ได้เสนอโครงสร้างของรูปแบบการประเมินเคาน์ทีแนนซ์ (Countenance Model) ซึ่งตามโครงสร้างของรูปแบบนี้ ได้จำแนกข้อมูลการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ เมตริกซ์บรรยาย (Description Matric) และเมตริกซ์การตัดสินคุณค่า (Judgement Matric) และได้เสนอว่าก่อนบรรยาย หรือตัดสินคุณค่าของโครงการใด ๆ นักประเมินควรทำการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโครงการนั้น ๆ ด้วย การประเมินโครงการตามแนวคิดของสแตค ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลที่แท้จริงให้ได้ เนื่องจากแหล่งข้อมูลมีมากมายและวิธีการเก็บข้อมูลก็มีหลายวิธี ข้อมูลที่ต้องการ คือ ข้อมูลที่นำมาใช้เพื่อการอธิบายและการตัดสินใจตามรูปแบบการประเมินนี้ได้ จำแนกสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการประเมินออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 1) สิ่งนำ หรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) หมายถึง สภาพเงื่อนไขหรือปัจจัยต่าง ๆ ใน การดำเนินโครงการ
- 2) กระบวนการหรือการปฏิบัติ (Transaction) หมายถึง กิจกรรมดำเนินตามกิจกรรมที่ปฏิบัติ พฤติกรรมระหว่างบุคคล ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับอาจารย์ นักเรียนกับนักเรียน เป็นต้น
- 3) ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงาน (Outcome) หมายถึง ผลผลิตที่ได้จากโครงการในการเก็บข้อมูลผู้ประเมินต้องบันทึก

ข้อมูลทั้งสามชนิดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) ความคาดหวังหรือแผนงาน (Intents) หมายถึง สิ่งที่คาดหวังจำแนกเป็นความคาดหวัง เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงานโครงการ 2) สิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Observations) หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งจำแนกเป็น สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงาน 3) มาตรฐาน (Standards) หมายถึง แนวทางการดำเนินงาน คุณลักษณะที่ควรจะมี ควร จะทำ หรือควรจะได้รับ เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงาน 4) การตัดสินใจ (Judgment) หมายถึง ผลการพิจารณาการตัดสินใจ เป็นการพิจารณา สรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงาน ในการประเมิน ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลเพื่อการบรรยายก่อน คือ ต้องมีการศึกษา ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวัง กับสิ่งเกิดขึ้นจริง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเบื้องต้น

6. รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick)

โดนัลด์ แอล เคิร์กแพทริก (Donald L. Kirkpatrick, 1975) แห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา อดีตเคยเป็นประธาน ASTD (The American Society for Training and Development) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการประเมินผลการฝึกอบรมว่า “การฝึกอบรมนั้นเป็นการช่วยเหลือบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการฝึกอบรมใด ๆ ควรจะจัดให้มีการประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้รู้ว่า การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพเพียงใด การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมปกติที่เกิดขึ้นในทุกองค์กร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นมาเพื่อการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน โดยมุ่งหวังให้ผู้ผ่านการอบรมได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เคิร์กแพทริก เห็นว่าการประเมินผลการฝึกอบรมจะทำให้ได้ความรู้อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การฝึกอบรมนั้นได้ทำอะไร หรือเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานในลักษณะใดบ้าง
2. ควรยุติโครงการชั่วคราวก่อน หรือควรดำเนินการต่อไปเรื่อยๆ
3. ควรปรับปรุงหรือพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมในส่วนใดบ้างอย่างไร แนวทางการประเมินในการประเมินผลโครงการฝึกอบรม

เคิร์กแพทริก เสนอว่า ควรดำเนินการประเมินใน 4 ลักษณะ คือ

1. ประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction Evaluation) เป็นการตรวจสอบความรู้สึกหรือความพอใจของผู้เข้ารับการอบรม
2. ประเมินผลการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้ โดยควรตรวจสอบให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และเจตคติ (Attitude)
3. ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม (Behavior Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผู้ผ่านการอบรมได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นไปตาม ความคาดหวังของโครงการหรือไม่

4. ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน (Results Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่า ผลจากการอบรมได้เกิดผลดีต่อองค์กร หรือเกิดผลกระทบต่อองค์กรในลักษณะใดบ้าง คุณภาพของ องค์กรดีขึ้น หรือมีคุณภาพขึ้นหรือไม่

แหล่งที่มา : <http://www.yala3.go.th/download/files/20160516-140420-031155.pdf>

12. รูปแบบกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

จากการศึกษาของปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2560-2561) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ดำเนินการตามรูปแบบซึ่งมีขั้นตอนปกติตามที่ได้ดำเนินการ ดังนี้

(1) จัดประชุมประชาคมเพื่อพิจารณาเห็นชอบร่างแผนพัฒนาร่วมกัน มีผู้เข้าร่วมซึ่ง ประกอบด้วยประชาชน สมาชิกเทศบาล กองงาน หน่วยงาน และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งจัด ขึ้น ณ ที่ทำการเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เป็นประจำทุกปี เพื่อพิจารณาเห็นชอบโครงการต่าง ๆ เป็นราย โครงการ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนต่อไป ซึ่งนำไปสู่การอนุมัติแผนพัฒนา ท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

(2) เก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของสมาชิกภายในชุมชนทั้ง 17 ชุมชน และของหน่วยงานภายในต่าง ๆ ทั้ง 8 กอง และ 2 หน่วยงาน ได้แก่ สถานีขนส่งผู้โดยสารและสถาน ฐานนุบาล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ในระดับชุมชน เทศบาลได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกภายในชุมชนทั้ง 17 ชุมชน โดยการทำประชาคม ณ ที่ทำการของแต่ละชุมชนปีละ 1 ครั้ง และผู้บริหารได้รับฟังปัญหาและ ความต้องการตลอดทั้งปีเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนงานหรือโครงการ

2) ในระดับหน่วยงานภายในทั้ง 8 กอง และ 2 หน่วยงาน ได้แก่ สถานีขนส่ง ผู้โดยสารและสถานฐานนุบาล แต่ละหน่วยงานรับข้อมูลต่อจากการทำประชาคมและข้อมูลความ ต้องการภายในหน่วยงานของตน แล้วจัดทำเป็นร่างแผนงานประจำกองเพื่อเสนอเข้าไปจัดทำเป็น แผนพัฒนาในภาพรวมของเทศบาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ

3) ระดับรายบุคคล เป็นการนำเสนอข้อมูลความต้องการตลอดทั้งปีโดยผู้นำชุมชน หรือสมาชิกชุมชนที่มีปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ซึ่งเสนอข้อมูลต่อผู้บริหาร ระดับสูงของเทศบาลโดยตรง หรือเสนอผ่านช่องทางที่ทางเทศบาลจัดไว้ให้

(3) รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการให้กองงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็นร่าง แผนงานประจำกอง เพื่อเสนอเข้าไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาในภาพรวมของเทศบาล ระยะเวลา 4 ปี ซึ่ง

ประกอบไปด้วยข้อมูลโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ

(4) กองวิชาการและแผนงานรวบรวมร่างแผนจากหน่วยงานภายในทั้ง 10 หน่วยงาน และจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาในภาพรวมของเทศบาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการและหน่วยงานรับผิดชอบ เสนอให้คณะกรรมการชุดต่าง ๆ พิจารณาเห็นชอบ

(5) นำร่างแผนพัฒนาเทศบาล ที่ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาแล้ว นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

(6) คณะผู้บริหารอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

(7) ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนตามระเบียบเมื่อสิ้นปีงบประมาณ แต่ไม่ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินการเป็นรายโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในแต่ละชุมชนเพื่อตรวจสอบตามตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จ

(8) มีการจัดทำร่างแผนพัฒนาเพิ่มเติม จำนวน 6 ฉบับ คือ แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) เพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) เพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) เพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) และแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) เพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) ซึ่งประกอบไปด้วยโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ โดยใช้ข้อมูลจากปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วน ทั้งปัญหาด้านภัยธรรมชาติ ความจำเป็นในเชิงนโยบาย ซึ่งในการอนุมัติร่างแผนพัฒนาเพิ่มเติมดังกล่าว ต้องผ่านกระบวนการจัดทำแผนตามระเบียบ และต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับการทำแผนพัฒนาปกติ

(9) คณะกรรมการชุดต่าง ๆ และกลไกที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนประกอบ มีดังต่อไปนี้

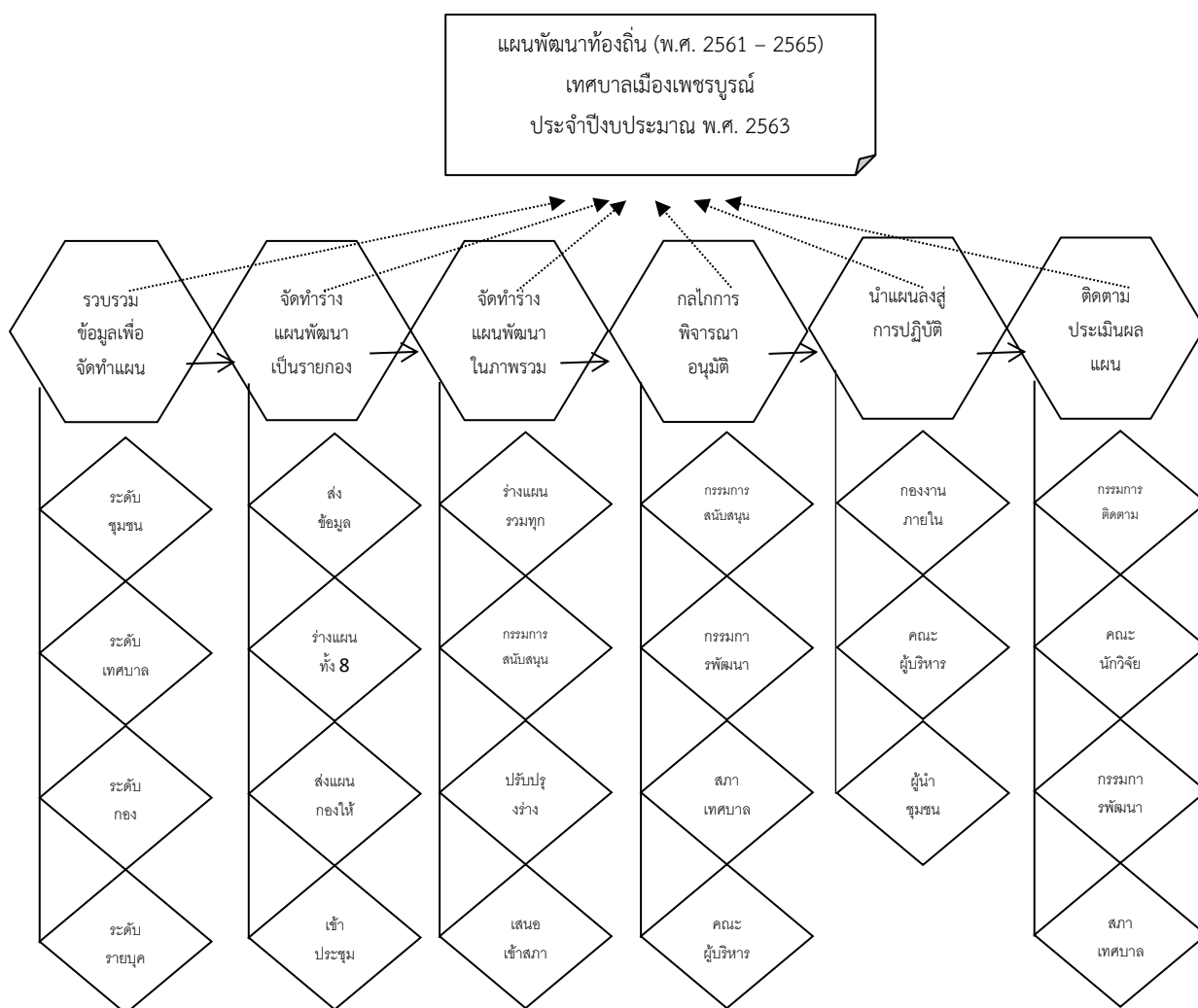
1) กรรมการชุมชน มีหน้าที่ในการเตรียมและให้ข้อมูลความต้องการและความจำเป็นในการทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับชุมชนนั้น ๆ

2) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผน ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล การดำเนินงานตามกระบวนการจัดทำและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโดยเฉพาะ

3) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่หลักคือจัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

4) คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแทนผู้นำชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน มีหน้าที่ตรวจสอบพิจารณาแผนพัฒนาในรายละเอียดทุกด้าน ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะนำเสนอต่อให้สภาเทศบาลพิจารณาและเสนอต่อคณะผู้บริหารเพื่ออนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ต่อไป

จากกระบวนการพัฒนาแผนดังกล่าว สามารถสรุปรูปแบบได้ตามรูปภาพที่ 4 ดังต่อไปนี้

รูปภาพที่ 4 รูปแบบกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

13. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) และแผนพัฒนาเพิ่มเติม จำนวน 6 ฉบับ พบว่าสรุปได้ดังนี้

13.1 มีการดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาแผนตามปกติของเทศบาลเมือง 8 ขั้นตอน และผ่านการอนุมัติหรือเห็นชอบโดยคณะกรรมการและกลไกจำนวน 4 ชุด ดังนี้

(1) จัดประชุมประชาคมเพื่อพิจารณาเห็นชอบร่างแผนพัฒนาร่วมกัน มีผู้เข้าร่วมซึ่งประกอบด้วยประชาชน สมาชิกเทศบาล กองงาน หน่วยงาน และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) เก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของสมาชิกภายในชุมชนทั้ง 17 ชุมชน และของหน่วยงานภายในต่าง ๆ ทั้ง 8 กอง และ 2 หน่วยงาน

(3) รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการให้กองงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็นร่างแผนงานประจำกอง

(4) กองวิชาการและแผนงานรวบรวมร่างแผนจากกองต่าง ๆ ทั้ง 8 กอง และ 2 หน่วยงาน และจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาในภาพรวมของเทศบาล

(5) นำร่างแผนพัฒนาเทศบาล ที่ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาแล้ว นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

(6) คณะผู้บริหารอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

(7) ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนตามระเบียบเมื่อสิ้นปีงบประมาณ แต่ไม่ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินการเป็นรายโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในแต่ละชุมชนเพื่อตรวจสอบตามตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จ

(8) มีการจัดทำร่างแผนพัฒนาเพิ่มเติม จำนวน 6 ฉบับ

(9) คณะกรรมการชุดต่าง ๆ และกลไกที่เกี่ยวข้องกับการทำแผน จำนวน 4 ชุด

1.2 แผนพัฒนาเพิ่มเติมทั้ง 6 ฉบับสรุปจำนวนโครงการและงบประมาณ ได้ดังนี้

(1) แผนพัฒนาฯ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) มีการเพิ่มเติมแผน (โครงการ) ดังนี้

รวมโครงการทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ จำนวน 51 โครงการ

งบประมาณรวมทั้งสิ้น 35,620,100 บาท

(2) แผนพัฒนาฯ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) มีการเพิ่มเติมแผน (โครงการ) ดังนี้

รวมโครงการทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ จำนวน 6 โครงการ

งบประมาณรวมทั้งสิ้น 19,853,900 บาท

(3) แผนพัฒนาฯ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) มีการเพิ่มเติมแผน (โครงการ) ดังนี้	
รวมโครงการทั้ง 3 ยุทธศาสตร์	จำนวน 10 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 4,124,000 บาท
(4) แผนพัฒนาฯ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) มีการเพิ่มเติมแผน (โครงการ) ดังนี้	
รวมโครงการทั้ง 3 ยุทธศาสตร์	จำนวน 30 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 52,445,440 บาท
(5) แผนพัฒนาฯ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) มีการเพิ่มเติมแผน (โครงการ) ดังนี้	
รวมโครงการทั้ง 3 ยุทธศาสตร์	จำนวน 25 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 61,411,680 บาท
(6) แผนพัฒนาฯ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) มีการเพิ่มเติมแผน (โครงการ) ดังนี้	
รวมโครงการทั้ง 3 ยุทธศาสตร์	จำนวน 17 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 11,956,400 บาท

13.2 ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) และแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 1 – 6) โดยวิเคราะห์ตามยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง จำนวน 64 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 35 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 54.68 ไม่ได้ดำเนินการ 29 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 45.31

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ จำนวน 36 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 36 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 56.25 ไม่ได้ดำเนินการ 28 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 43.75

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 44 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 14 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 31.81 ไม่ได้ดำเนินการ 30 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 68.18

13.3 ความพึงพอใจของประชาชนทั้ง 17 ชุมชนต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) และแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 1 – 6) เป็นรายโครงการด้านต่าง ๆ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ครั้งที่ 2 (ระหว่างวันที่ 1 เมษายน – 30 กันยายน 2561) โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{x} = 3.23$) ด้านความสมบูรณ์ตามองค์ประกอบของแผนพัฒนา ($\bar{x} = 3.27$) ด้านการนำแผนลงสู่การปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น ($\bar{x} = 3.26$) และด้านการติดตามและประเมินผลแผนการดำเนินงานตามแผน ($\bar{x} = 3.28$)

13.4 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 17 ชุมชนต่อการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 – 2564) และแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมือง

เพชรบูรณ์ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 1 - 6) ครั้งที่ 2 (ระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2561) ในภาพรวมทุกโครงการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายโครงการ พบว่า โครงการที่อยู่ในระดับมาก จำนวน 12 โครงการ ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 3.68$) ด้านไฟฟ้า ($\bar{x} = 3.67$) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.66$) ด้านการมีส่วนร่วม และความเข้มแข็งของชุมชน ($\bar{x} = 3.66$) ด้านน้ำอุปโภค บริโภค ($\bar{x} = 3.65$) ด้านการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.64$) ด้านสาธารณสุขและยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.63$) ด้านวัฒนธรรม ประเพณี โบราณสถาน โบราณวัตถุ กีฬาและนันทนาการ ($\bar{x} = 3.63$) ด้านเศรษฐกิจ ชุมชน เมือง ($\bar{x} = 3.63$) ด้านพื้นที่สาธารณะและภูมิทัศน์ ($\bar{x} = 3.63$) ด้านการคมนาคม ($\bar{x} = 3.62$) ด้านการศึกษา ($\bar{x} = 3.61$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 โครงการ คือ ด้านการป้องกันน้ำท่วม ($\bar{x} = 3.50$) ตามลำดับ

13.5 ผลการศึกษาข้อสังเกต แนวคิด และแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 - 2564) และแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เพิ่มเติม (ฉบับที่ 1 - 6) สรุปได้ว่ามีแนวทางทั้งด้านบวกและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาที่ครอบคลุมถึงด้านบริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ ผลผลิตและผลกระทบ ตลอดจนข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงพัฒนาแผนในอนาคต

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2560) ได้ทำการวิจัยติดตามประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ติดตามและประเมินผลผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ในภาพรวมตามยุทธศาสตร์ ศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ในภาพรวม ศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เป็นรายโครงการ และศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ในอนาคต กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะผู้บริหาร ผู้บริหาร ประธานสภาเทศบาล ปลัดเทศบาล รองปลัด ผู้อำนวยการกอง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายยุทธศาสตร์ จำนวน 10 คน เพื่อตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) และผู้บริหารและสมาชิกของชุมชน การสุ่มตัวอย่างจาก 17 ชุมชน จำนวน 1,087 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative) และปริมาณ (Quantitative) โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ

(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการประเมินพบว่า

1. สภาพการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดำเนินการ 12 กิจกรรมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
2. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ในภาพรวมตามยุทธศาสตร์พบว่า ทั้ง 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ดำเนินโครงการไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้
3. การศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$) และเมื่อวิเคราะห์รายยุทธศาสตร์พบว่า ผลการติดตามและประเมินแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง ($\bar{x} = 4.09$) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.08$) และยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.08$) ตามลำดับ
4. การศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เป็นรายโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 พบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมทั้ง 17 ชุมชนต่อการดำเนินโครงการในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) และเมื่อวิเคราะห์โครงการเป็นรายด้าน ของทั้ง 17 ชุมชนพบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมทั้ง 17 ชุมชนต่อการดำเนินโครงการในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาคนและสังคมเมือง ($\bar{x} = 3.73$) ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ($\bar{x} = 3.70$) ด้านพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ และด้านพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.68$)
5. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ในอนาคตพบว่า มีข้อสังเกตและเสนอแนะทั้งในด้านการศึกษาบริบท (Context) ปัจจัยป้อน (Input) กระบวนการจัดทำแผน (Process) และผลผลิต (Product)

กฤษณบดินทร์ คิดเข้ม. (2555) ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโคกสูง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น” ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลโคกสูงในจำนวน 7 ขั้นตอน มีจำนวน 4 ขั้นตอน ที่มีการดำเนินการแต่ยังไม่ถูกต้อง ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมการติดตามฯ ขั้นตอนการกำหนดประเด็น ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ และขั้นตอนการเก็บ

รวบรวมข้อมูล ส่วนอีกจำนวน 3 ขั้นตอน มีการดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอน การติดตามและประเมินผล ของเทศบาลตำบลโคกสูง ได้แก่ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการติดตามฯ ขั้นตอนการอนุมัติและประกาศผลการติดตามฯ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในกระบวนการการติดตามและประเมินผลฯ คือ คณะกรรมการฯ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลฯ เนื่องจากไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการและมีการติดตามฯ เพียงปีละ 1 ครั้ง จึงขาดความต่อเนื่อง รูปแบบของรายงานผลการติดตามฯ ไม่ดึงดูดความสนใจของประชาชน การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงและไม่มีค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน

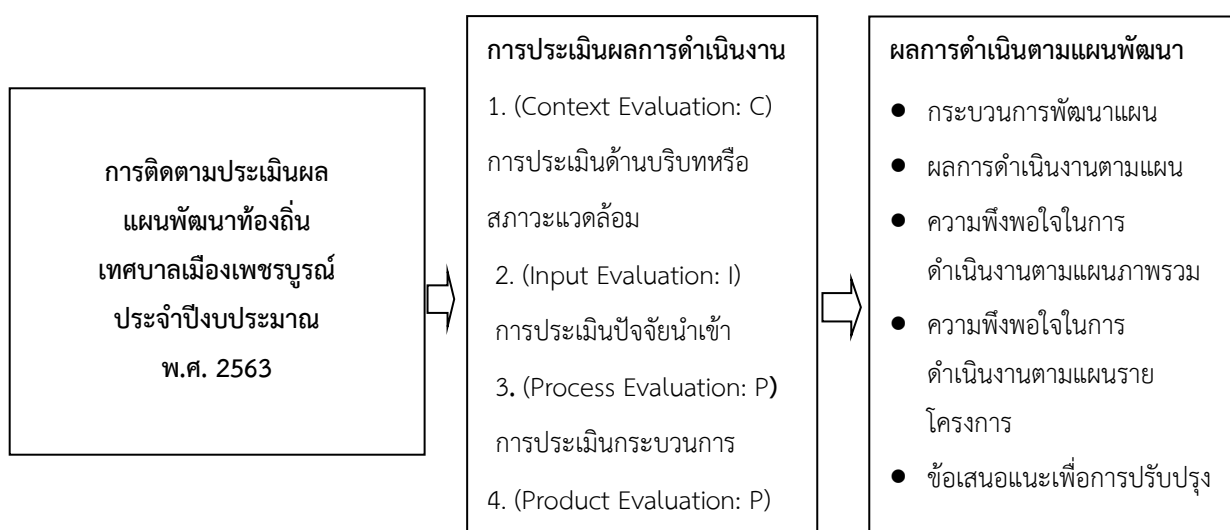
แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการติดตามและประเมินผลฯ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการจากผู้มีความรู้และประสบการณ์และอบรมให้ความรู้ ควรมีการประชุมติดตามฯ อย่างน้อย 3 – 4 ครั้ง/ปีและเสนอต่อนายกเทศมนตรีทราบทุกครั้ง ควรจัดทำรูปแบบการรายงานผลการติดตามฯ ให้มีความทันสมัย สวยงาม ดึงดูดความสนใจ มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงและจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนให้กับคณะกรรมการฯ

สุภาวรรณ สิทธิบุญ. (2555) ทำการศึกษาเรื่อง “การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทางขวาง อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า มี 4 เกณฑ์มาตรฐานที่ผ่านครบทุกตัวชี้วัด ได้แก่ เกณฑ์ความสามารถและคุณภาพในการให้บริการ เกณฑ์ความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน เกณฑ์การตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกณฑ์ผลเสียหายต่อสังคม มี 3 เกณฑ์มาตรฐานที่มีตัวชี้วัดบางตัวที่ไม่ผ่านการประเมิน ได้แก่ เกณฑ์สัมฤทธิ์ผลและการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย เกณฑ์ความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม และเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของลูกค้า ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ จำนวนโครงการในแผนพัฒนาสามปี นำมาเปรียบเทียบกับข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้เพียงร้อยละ 8.8, จำนวนประชาชนเข้าร่วมประชุมประชาคมจัดทำแผนพัฒนาของแต่ละหมู่บ้านมีผู้เข้าร่วมน้อยกว่าร้อยละ 70 ได้เพียงร้อยละ 12.2 และองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ดำเนินการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจต่าง ๆ เพื่อประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนจากการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ สำหรับตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมินควรมีการพัฒนา ดังนี้ จำนวนโครงการที่มาจากประชาคมเพื่อนำมาบรรจุในแผนพัฒนา ควรมีการวิเคราะห์งบประมาณที่ได้รับมาในแต่ละปีให้สอดคล้องกับจำนวนโครงการที่ทำได้จริง ไม่ควรบรรจุโครงการที่มาจากแผนประชาคมทั้งหมดเพราะความต้องการของประชาชนมีความหลากหลาย ควรเน้นโครงการที่จำเป็นเร่งด่วนและสำคัญจริง ๆ การออกประชาคมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยใช้เทคนิควิธีการมีส่วนร่วมต่าง ๆ เพื่อให้ได้โครงการที่มาจากความต้องการของประชาชน มีการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานประเภทต่าง ๆ และโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อเป็นช่องทางการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา คือ มีการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาทุกปี นำเสนอรายงานให้ทราบทุกส่วน นำข้อมูลที่ได้จากการติดตามประเมินผลมาเปรียบเทียบกับในแต่ละปี เพื่อให้เห็นแนวโน้มทิศทางการพัฒนาของหน่วยงาน ใช้วางแผนและเป็นแนวทางการทำงานในอนาคตควรมีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาในทุก ๆ ปี และครอบคลุมทุกด้านนำมาเปรียบเทียบและใช้ตัวชี้วัดอื่น ๆ เทียบเคียงกับเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาดังนั้นบุคลากรของหน่วยงานควรมีความรู้ เข้าใจในการจัดทำ กำหนดเป็นนโยบายที่มีความสำคัญเพราะถ้ามีการติดตามและประเมินผลอย่างจริงจัง ถูกต้อง จะช่วยให้เกิดการสะท้อนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่าตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

14. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดโดยประยุกต์ตามกรอบของ “CIPP Model” ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) กำหนดประเด็นการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ (1) บริบทซึ่งได้แก่สภาพการจัดทำแผนพัฒนาในภาพรวม (2) ปัจจัยนำเข้าได้แก่จำนวนโครงการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกำลังในการดำเนินโครงการ (3) กระบวนการได้แก่ กระบวนการการอนุมัติแผนพัฒนาและการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา และ (4) ผลประสิทธิผลได้แก่ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาทั้งในภาพรวมและรายโครงการ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาในอนาคต ซึ่งสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

รูปภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยการติดตามประเมินผลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 โดยยึดกรอบของแผนยุทธศาสตร์ 3 ด้าน แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ ดังต่อไปนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับประเมินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา

- (1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 371 คน
- (2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ประกอบไปด้วย นายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล ปลัดเทศบาล รองปลัด ผู้อำนวยการกอง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายยุทธศาสตร์ ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 10 คน เพื่อตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับประเมินโครงการในแต่ละชุมชน

- (1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและประชากรที่เป็นสมาชิกของชุมชนทั้งหมดในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำนวน 21,736 คน
- (2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและสมาชิกของชุมชน การสุ่มตัวอย่างจาก 17 ชุมชน จำนวนร้อยละ 5 จำนวนทั้งสิ้น 1,087 คน เพื่อตอบการสัมภาษณ์และแบบสอบถามโดยมี รายละเอียดการกระจายของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง 5%
ไม่กำหนดชุมชน	223	11
1. นารีพัฒนา	1,551	78
2. คลองสานพัฒนา	1,272	64
3. สะเตียงพัฒนา	1,646	82
4. ช้างเผือกพัฒนา	1,096	55
5. พัฒนาสามัคคี	1,496	75
6. สมากมพัฒนา	1,143	57
7. เพชรนิกรบำรุง	850	43
8. ในเมืองพัฒนา	912	46
9. แก้วดาวพัฒนา	1,162	58
10. โพธิ์จันทร์พัฒนา	942	47
11. ตลาดพัฒนา	1,365	68
12. ต้นเบนพัฒนา	838	42
13. ภูเขาหินพัฒนา	1,850	93
14. คลองศาลา	1,387	69
15. ไทรงามพัฒนา	1,652	83
16. เพชรพัฒนา	1,644	82
17. เกาะเพชรพัฒนา	707	35
รวม	21,736	1,087

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการสร้างและหาคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative) และปริมาณ (Quantitative) ซึ่งใช้เครื่องมือวิจัย คือ (1) แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ตามยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ) (2) แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมเฉพาะสมาชิกชุมชน) (3) แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมือง

เพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมเฉพาะผู้บริหารและกรรมการ) (4) แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (หน่วยงานภายในเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์) ซึ่งการสร้างเครื่องมือการวิจัยทั้ง 4 ชุด ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) ศึกษาทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนจากคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ปีการศึกษา 2555 - 2560 และคู่มือ การพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 - 2556 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาแผน เพื่อให้เห็นกรอบและกระบวนการพัฒนาแผนอย่างเป็นระบบ

(2) ศึกษาทฤษฎีและหลักการในการประเมินแผนจากเอกสารตำราต่าง ๆ

(3) จัดทำร่างเครื่องมือการวิจัยสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1) แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ตามยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ)

2) แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมเฉพาะสมาชิกชุมชน)

3) แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมเฉพาะผู้บริหารและกรรมการ)

4) แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (หน่วยงานภายในเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์)

(4) นำร่างเครื่องมือการวิจัยสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เข้าพิจารณาหาความเที่ยงตรง ความถูกต้อง และความเหมาะสมร่วมกัน ของคณะนักวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญญา ศรีเรืองฤทธิ์ อาจารย์ ดร. นิคม โยภัญญา และนางสาวจันทิมา คุ่มภัยเพื่อน โดยทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะร่วมกัน

ส่วนประกอบสำคัญของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ โดยได้กำหนดตัวแปลความหมายและระดับความพึงพอใจ ดังนี้

ระดับคะแนน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
5	4.51 -5.00	มากที่สุด
4	3.51 – 4.50	มาก
3	2.51 – 3.50	ปานกลาง
2	1.51 -2.50	น้อย
1	1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สำหรับแบบติดตามการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีตามแผนยุทธศาสตร์ เป็นการกำหนดแบบฟอร์มให้หน่วยงานภายในจำนวน 10 หน่วยงาน กรอกข้อมูลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง

- 1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข และการยกระดับคุณภาพชีวิต
- 1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา
- 1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านวัฒนธรรมประเพณีโบราณสถาน โบราณวัตถุ กีฬาและ

นันทนาการ

- 1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชนเมือง
- 1.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
- 1.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
- 1.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

- 2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริการประชาชน
- 2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน
- 2.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- 2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้าง

พื้นฐาน

- 3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการคมนาคม
- 3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านขนส่งและการจราจร

- 3.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านพื้นที่สาธารณะและภูมิทัศน์
- 3.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านระบบระบายน้ำ
- 3.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านป้องกันน้ำท่วม
- 3.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านไฟฟ้า
- 3.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านน้ำอุปโภค - บริโภค

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจกแบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ตามยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ) ให้กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยคณะนักวิจัยเป็นผู้ดำเนินการเอง ซึ่งดำเนินการดังนี้

1.1 แจกแบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมเฉพาะผู้บริหารและกรรมการ) โดยใช้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และผู้นำชุมชนทั้ง 17 ชุมชน

1.2 แจกแบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ตามยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกชุมชนทั้ง 17 ชุมชน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์บุคคล (Interview) เกี่ยวกับสภาพการจัดทำแผนพัฒนา กระบวนการพัฒนาแผน แนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาในอนาคต และอื่น ๆ ได้แก่บุคคลต่อไปนี้

2.1 นายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล ปลัดเทศบาล รองปลัด ผู้อำนวยการกอง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายยุทธศาสตร์ จำนวน 5 คน

2.2 ประธานชุมชน สมาชิกชุมชน สมาชิกสภาเทศบาล และผู้มีส่วนได้เสีย ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ รวมทั้งสิ้น 15 คน

3. แจกแบบติดตามการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ และส่งให้หน่วยงานภายในจำนวน 10 หน่วยงาน กรอกข้อมูลการดำเนินโครงการตามประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ประเด็น เพื่อนำมาสรุปผลการดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิโดยการศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารทางราชการจากกองแผนและงบประมาณของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เช่น แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2563 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน รายงานการประชุม รายงานสรุปผลการดำเนินงานรายกิจกรรม รายงานการติดตามประเมินผลภายใน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้ข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการเกี่ยวกับประเด็น ต่าง ๆ ในการประเมิน

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

สรุปผลการประเมิน

การติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 พบว่า มีการดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

(1) จัดประชุมประชาคมเพื่อพิจารณาเห็นชอบร่างแผนพัฒนาร่วมกัน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมที่ประกอบด้วยประชาชน สมาชิกเทศบาล กองงาน หน่วยงาน และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดขึ้น ณ ที่ทำการเทศบาลเป็นประจำทุกปี เพื่อพิจารณาเห็นชอบโครงการต่าง ๆ เป็นรายโครงการ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนต่อไป ซึ่งทำให้ได้มีการอนุมัติแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

(2) เก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการชุมชนทั้ง 17 ชุมชน และของหน่วยงานภายในต่าง ๆ ทั้ง 10 หน่วยงาน ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ในระดับชุมชน เทศบาลได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทำประชาคมในที่ทำการของแต่ละชุมชนปีละ 1 ครั้ง และผู้บริหารได้รับฟังปัญหาและความต้องการตลอดทั้งปีเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนงานหรือโครงการ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้ใช้การประชุมในลักษณะการเวียนเอกสารเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2) ในระดับหน่วยงานภายในทั้ง 10 หน่วยงาน โดยแต่ละหน่วยงานรับข้อมูลต่อจากการทำประชาคมและข้อมูลความต้องการภายในหน่วยงานของตน แล้วจัดทำเป็นร่างแผนงานประจำกองเพื่อเสนอเข้าไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาในภาพรวมของเทศบาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ

3) ระดับรายบุคคล เป็นการนำเสนอข้อมูลความต้องการตลอดทั้งปีโดยผู้นำชุมชนหรือสมาชิกชุมชนที่มีปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ซึ่งเสนอข้อมูลต่อผู้บริหารระดับสูงของเทศบาลโดยตรง หรือเสนอผ่านช่องทางที่ทางเทศบาลจัดไว้ให้

(3) รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการให้กองงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำเป็นร่างแผนงานประจำหน่วยงาน เพื่อเสนอเข้าไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาล

เมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลา ดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ

(4) กองวิชาการและแผนงานรวบรวมร่างแผนจากกองต่าง ๆ ทั้ง 10 หน่วยงาน และจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาในภาพรวมของเทศบาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการและหน่วยงานรับผิดชอบ เสนอให้คณะกรรมการชุดต่าง ๆ พิจารณาเห็นชอบ

(5) นำร่างแผนพัฒนาเทศบาล ที่ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาแล้ว นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

(6) คณะผู้บริหารอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

(7) จัดทำการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนตามระเบียบเมื่อสิ้นปีงบประมาณ แต่ไม่ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินการเป็นรายโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในแต่ละชุมชนเพื่อตรวจสอบตามตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จ

(8) มีการจัดทำร่างแผนพัฒนาเพิ่มเติม จำนวน 9 ฉบับ คือ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (เพิ่มเติม แก้ไขและเปลี่ยนแปลง) ฉบับที่ 1 – 9 ซึ่งประกอบไปด้วยโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ โดยใช้ข้อมูลจากปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วน ทั้งปัญหาด้านภัยธรรมชาติ ความจำเป็นในเชิงนโยบาย ซึ่งในการอนุมัติร่างแผนพัฒนาเพิ่มเติมดังกล่าว ต้องผ่านกระบวนการจัดทำแผนตามระเบียบ และต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับการทำแผนพัฒนาปกติ

(9) คณะกรรมการชุดต่าง ๆ และกลไกที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนประกอบ มีดังต่อไปนี้

1) กรรมการชุมชน มีหน้าที่ในการเตรียมและให้ข้อมูลความต้องการและความจำเป็นในการทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับชุมชนนั้น ๆ

2) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผน ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแลการดำเนินงานตามกระบวนการจัดทำและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโดยเฉพาะ

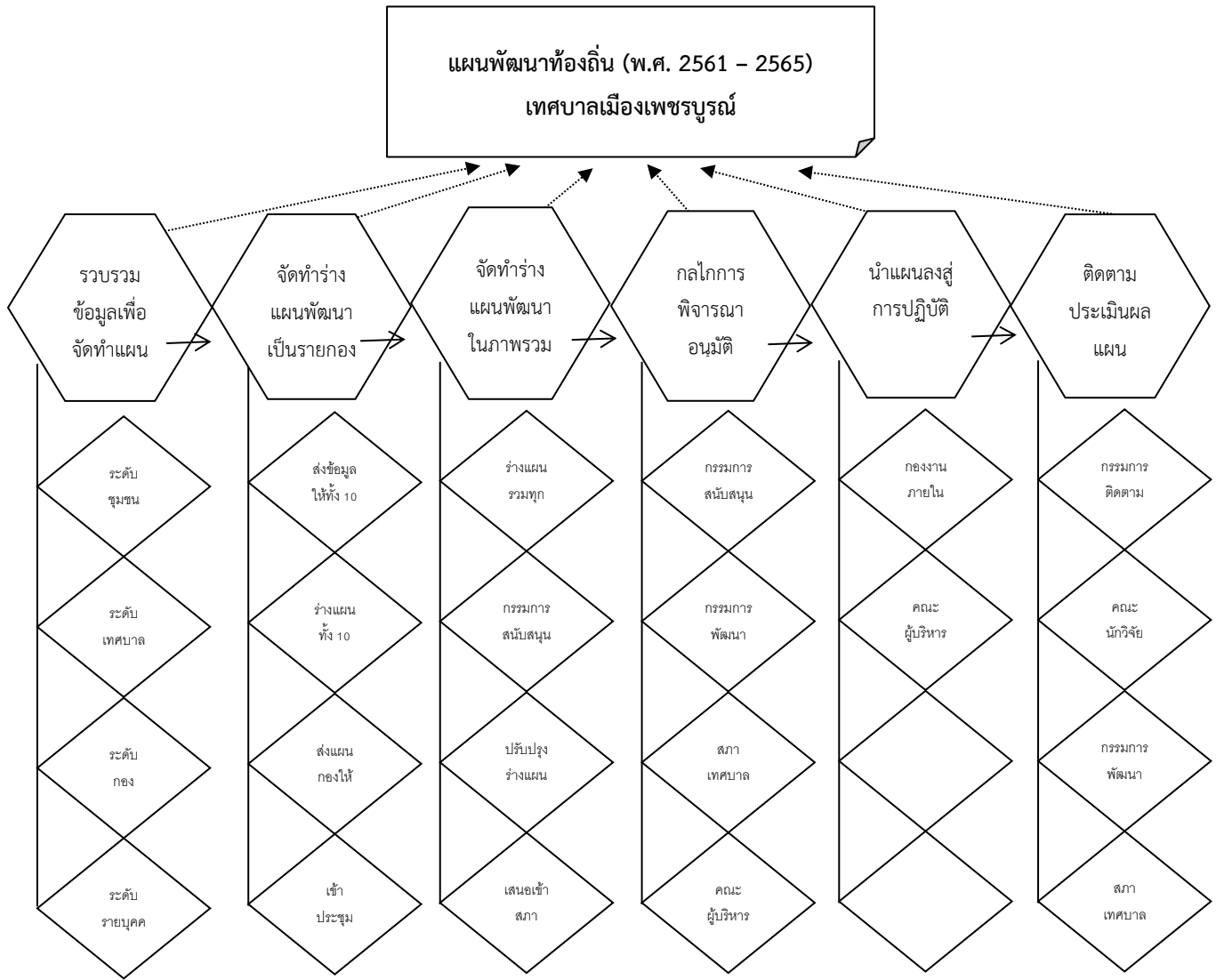
3) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่หลักคือจัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

4) คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแทนผู้นำชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน มีหน้าที่ตรวจสอบพิจารณาแผนพัฒนาในรายละเอียดทุกด้าน ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ก่อนที่จะนำเสนอต่อให้สภาเทศบาลพิจารณาและเสนอต่อคณะผู้บริหารเพื่ออนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ต่อไป

จากกระบวนการพัฒนาแผนดังกล่าว สามารถสรุปรูปแบบได้ตามรูปภาพที่ 6 ดังต่อไปนี้

**รูปแบบกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**

**รูปภาพที่ 6 รูปแบบกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)
เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**

2. ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในภาพรวมตามยุทธศาสตร์สามารถสรุปได้ดังนี้

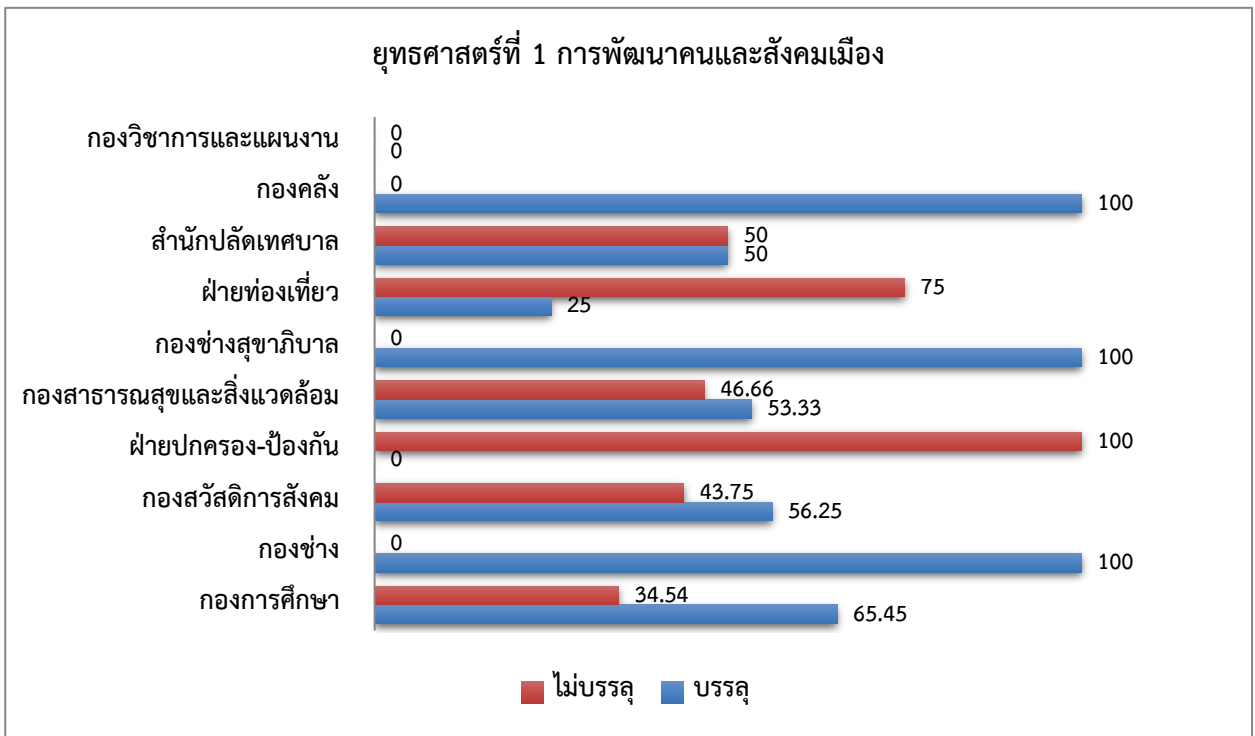
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง

กลุ่มงาน	จำนวนโครงการ		การบรรลุเป้าหมาย		รวมโครงการ	ร้อยละดำเนินการ	ร้อยละไม่ดำเนินการ
	ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	บรรลุ	ไม่บรรลุ			
กองการศึกษา	36	19	36	19	55	65.45	34.54
กองช่าง	1	0	1	0	1	100.00	0
กองสวัสดิการสังคม	9	7	9	7	16	56.25	43.75
ฝ่ายปกครอง-ป้องกัน	0	1	0	1	1	0	100.00
กองสาธารณสุข	8	7	8	7	15	53.33	46.66
กองช่างสุขาภิบาล	1	0	1	0	1	100.00	0
ฝ่ายท่องเที่ยว	3	9	3	9	12	25.00	75.00
สำนักปลัดเทศบาล	1	1	1	1	2	50.00	50.00
กองคลัง	1	0	1	0	1	100.00	0
กองวิชาการและแผนงาน	0	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 1 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง

จากข้อมูลตามตารางดังกล่าว สามารถแสดงผลเป็นรูปภาพที่ 7 ดังนี้

รูปภาพที่ 7 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง

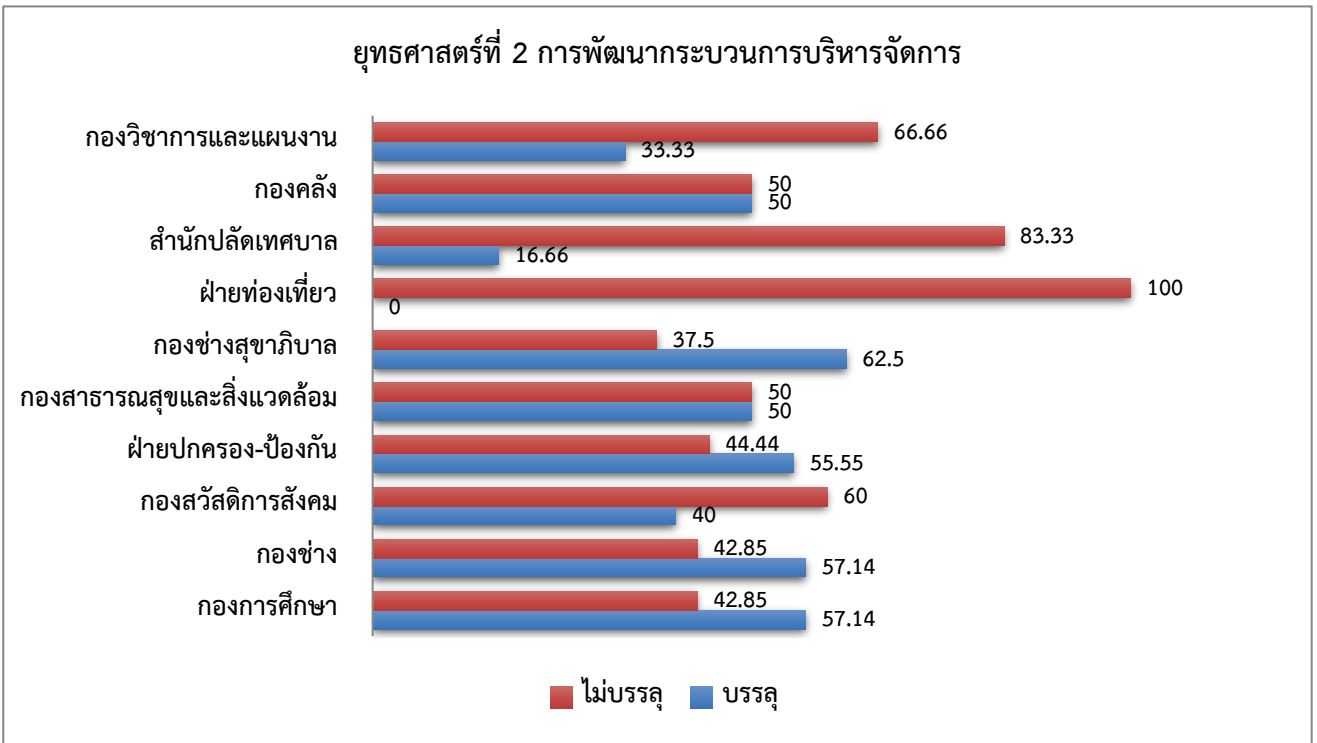
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

กลุ่มงาน	จำนวนโครงการ		การบรรลุเป้าหมาย		จำนวนโครงการ	ร้อยละดำเนินการ	ร้อยละไม่ดำเนินการ
	ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	บรรลุ	ไม่บรรลุ			
กองการศึกษา	4	3	4	3	7	57.14	42.85
กองช่าง	4	3	4	3	7	57.14	42.85
กองสวัสดิการสังคม	2	3	2	3	5	40.00	60.00
ฝ่ายปกครอง-ป้องกัน	10	8	10	8	18	55.55	44.44
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	3	3	3	3	6	50.00	50.00
กองช่างสุขาภิบาล	5	3	5	3	8	62.50	37.50
ฝ่ายท่องเที่ยว	0	3	0	3	3	0	100.00
สำนักปลัดเทศบาล	1	5	1	5	6	16.66	83.33
กองคลัง	1	1	1	1	2	50.00	50.00
กองวิชาการและแผนงาน	2	4	2	4	6	33.33	66.66

ตารางที่ 2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

จากข้อมูลตามตารางดังกล่าว สามารถแสดงผลเป็นรูปภาพที่ 8 ดังนี้

รูปภาพที่ 8 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

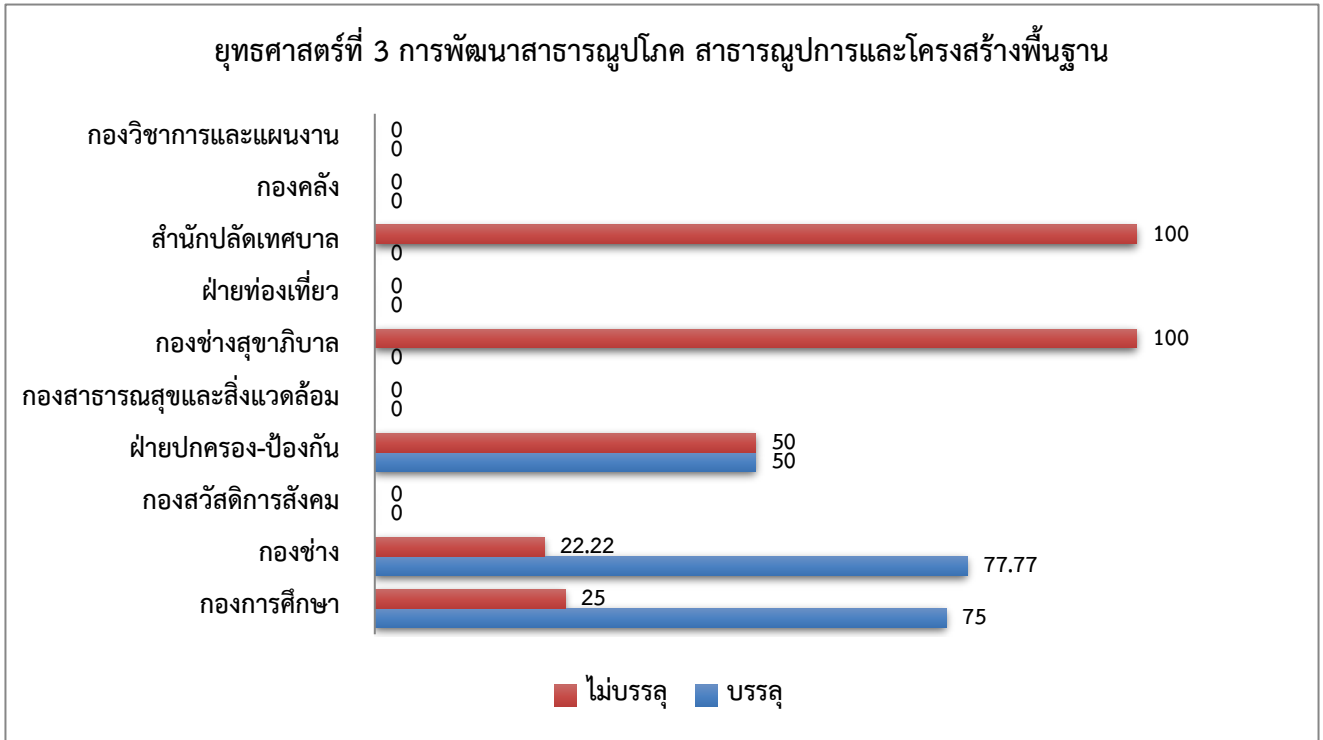
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน

กลุ่มงาน	จำนวนโครงการ		การบรรลุเป้าหมาย		จำนวนโครงการ	ร้อยละดำเนินการ	ร้อยละไม่ดำเนินการ
	ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	บรรลุ	ไม่บรรลุ			
กองการศึกษา	3	1	3	1	4	75.00	25.00
กองช่าง	14	4	14	4	18	77.77	22.22
กองสวัสดิการสังคม	0	0	0	0	0	0	0
ฝ่ายปกครอง-ป้องกัน	1	1	1	1	2	50.00	50.00
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	0	0	0	0	0	0	0
กองช่างสุขาภิบาล	0	5	0	5	5	0	100.00
ฝ่ายท่องเที่ยว	0	0	0	0	0	0	0
สำนักปลัดเทศบาล	0	1	0	1	1	0	100.00
กองคลัง	0	0	0	0	0	0	0
กองวิชาการและแผนงาน	0	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 3 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน

จากข้อมูลตามตารางดังกล่าว สามารถแสดงผลเป็นรูปภาพที่ 9 ดังนี้

รูปภาพที่ 9 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน

จากข้อมูลผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สามารถสรุปข้อมูลในภาพรวมยุทธศาสตร์ ได้ดังตารางที่ 4 ดังนี้

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ		จำนวนโครงการ	ร้อยละดำเนินการ	ร้อยละไม่ดำเนินการ
	ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ			
1. การพัฒนาคนและสังคมเมือง	63	50	113	55.75	44.25
2. การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ	32	36	68	47.06	52.94
3. การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน	18	12	30	60.00	40.00

ตารางที่ 4 ผลการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมยุทธศาสตร์)

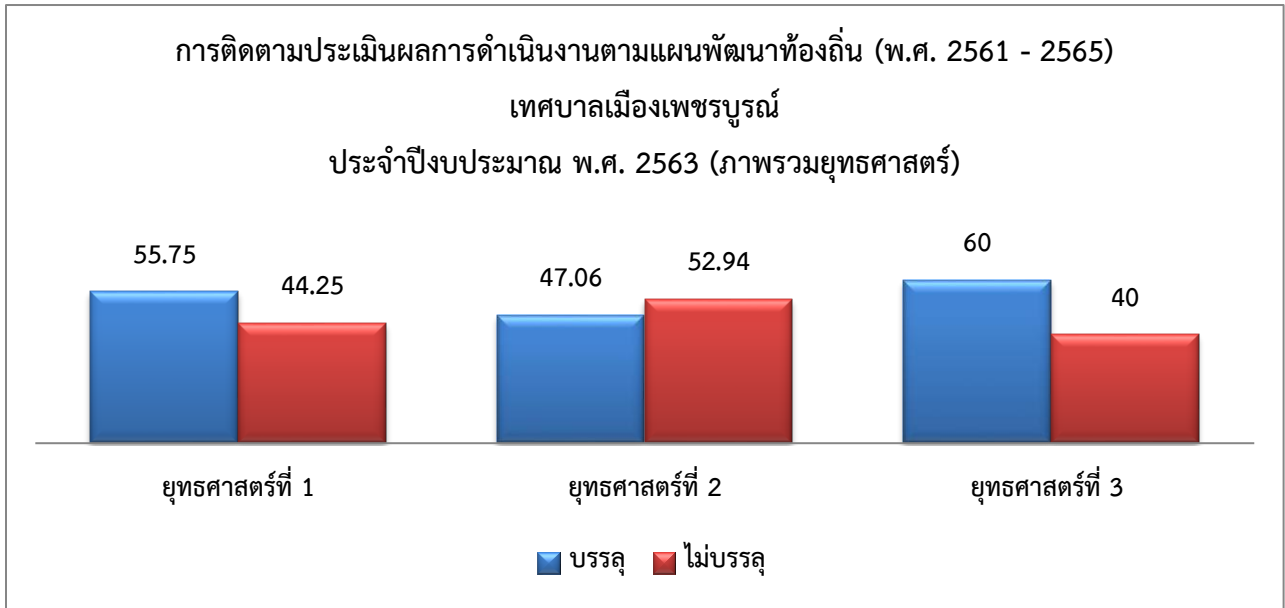
จากตารางดังกล่าว ผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในภาพรวมตามยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง จำนวน 113 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 63 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 55.75 ไม่ได้ดำเนินการ 50 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 44.25

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ จำนวน 68 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 32 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 47.06 ไม่ได้ดำเนินการ 36 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 52.94

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 30 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 18 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 60.00 ไม่ได้ดำเนินการ 12 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 40.00

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถแสดงผลเป็นรูปภาพที่ 10 ดังนี้

รูปภาพที่ 10 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมยุทธศาสตร์)

3. การศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สรุปได้ดังตารางที่ 5 ดังนี้

กระบวนการ	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนา			
(1) สมาชิกชุมชนได้มีส่วนร่วมหรือให้ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา	4.22	84.35	มาก
(2) ได้ใช้ข้อมูลความต้องการ/ความจำเป็นของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา	4.22	84.35	มาก

กระบวนการ	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับ ความพึงพอใจ
(3) ได้ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานในปีที่แล้วมาประกอบการ การทำแผน	4.13	82.61	มาก
(4) มีการให้ข้อมูลหรือความรู้กับผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำ แผนพัฒนา	4.00	80.00	มาก
(5) มีความพร้อมด้านข้อมูลและความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง	4.13	82.61	มาก
ภาพรวม	4.14	82.78	มาก
<u>ด้านความสมบูรณ์ตามองค์ประกอบของแผนพัฒนา</u>			
(1) แผนพัฒนามีวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และเป้าหมายที่ชัดเจน	4.00	80.00	มาก
(2) แผนพัฒนาตรงกับความต้องการหรือความจำเป็นของ ชุมชน	4.35	86.96	มาก
(3) มีความสอดคล้องของประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ โครงการ	4.04	80.87	มาก
(4) การกำหนดโครงการในแผนมีข้อมูลความจำเป็นสนับสนุน ที่ชัดเจน	3.91	78.26	มาก
(5) มีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมโครงการในแผนให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือความจำเป็นของชุมชน	3.83	76.52	มาก
ภาพรวม	4.03	80.52	มาก
<u>ด้านการนำแผนลงสู่การปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น</u>			
(1) การใช้ทรัพยากร เช่น งบประมาณ กำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ มีความเหมาะสมกับการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในแผนพัฒนา	4.13	82.61	มาก
(2) การดำเนินโครงการต่าง ๆ อยู่ในเวลาที่เหมาะสม	3.91	78.26	มาก

กระบวนการ	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับ ความพึงพอใจ
(3) ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน	3.78	75.65	มาก
(4) ผลการดำเนินงานตามแผนมีประโยชน์หรือแก้ปัญหาในชุมชน	3.91	78.26	มาก
(5) มีการแจ้งผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาให้ชุมชนทราบ	4.00	80.00	มาก
ภาพรวม	3.95	78.96	มาก
<u>ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน</u>			
(1) มีการสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน	3.74	74.78	มาก
(2) ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการหรือแผนพัฒนา	3.70	73.91	มาก
(3) มีการสรุปและรายงานผลการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จของแผน	3.78	75.65	มาก
(4) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน	4.09	81.74	มาก
(5) ข้อมูลจากการติดตาม/ประเมินผลถูกนำไปใช้ในการทำแผนในปีต่อไป	3.91	78.26	มาก
ภาพรวม	3.84	76.87	มาก
<u>ด้านผลกระทบจากการดำเนินงานตามแผน</u>			
(1) ผลจากการดำเนินการตามแผนทำให้คุณภาพชีวิตของคน สังคมดีขึ้น	4.26	85.22	มาก
(2) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของเทศบาลฯ ดีขึ้น	4.13	82.61	มาก

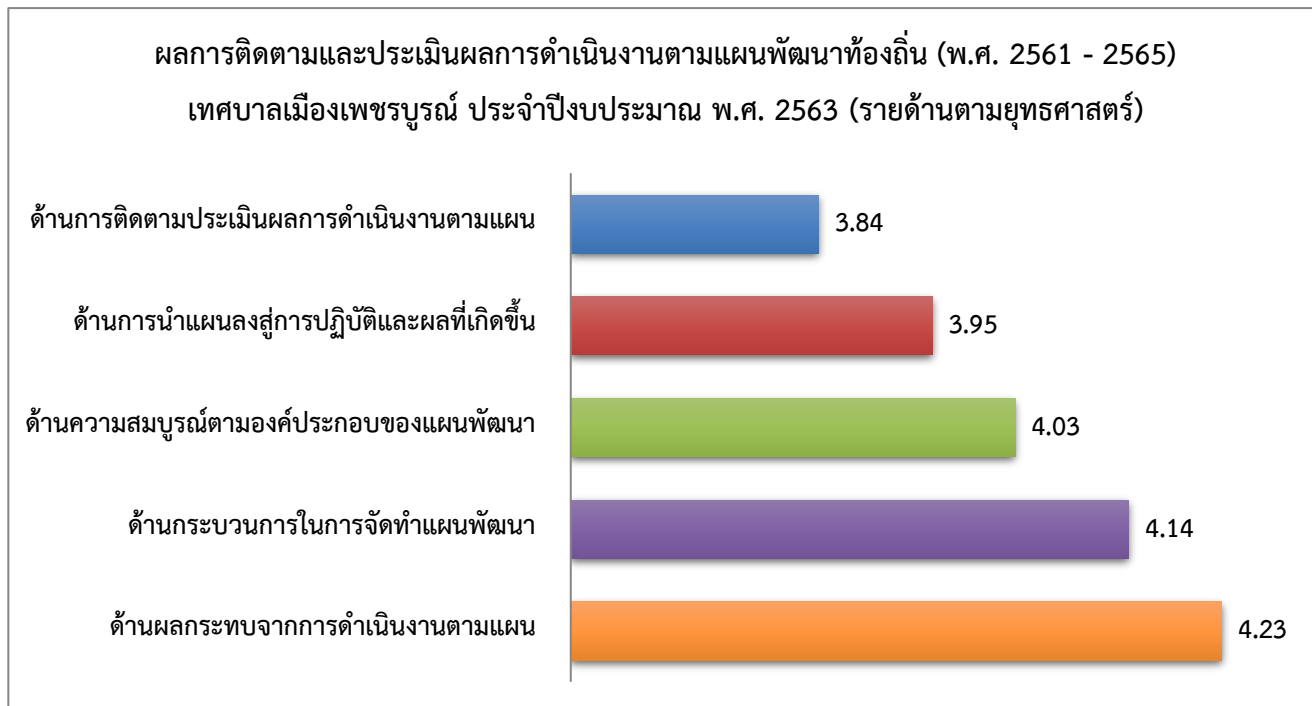
กระบวนการ	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับ ความพึงพอใจ
(3) สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนดีขึ้น	4.35	86.96	มาก
(4) ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการประชาชนของเทศบาลฯ	4.26	85.22	มาก
(5) ความพึงพอใจต่อผู้บริหารเทศบาลในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ	4.17	83.48	มาก
ภาพรวม	4.23	84.70	มาก

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

จากตารางดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นรายด้านตาม ยุทธศาสตร์ย่อย ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลกระทบจากการดำเนินงานตามแผน (\bar{x} = 4.23) ด้านกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนา (\bar{x} = 4.14) ด้านความสมบูรณ์ตามองค์ประกอบของแผนพัฒนา (\bar{x} = 4.03) ด้านการนำแผนลงสู่การปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น (\bar{x} = 3.95) และด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน (\bar{x} = 3.84) ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถแสดงผลเป็นรูปภาพที่ 11 ดังนี้

รูปภาพที่ 11 กราฟแสดงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (รายด้านตามยุทธศาสตร์)

4. การศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นรายด้านตามยุทธศาสตร์ย่อยสรุปได้ดังนี้

โครงการ	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง			
ด้านสาธารณสุขและยกระดับคุณภาพชีวิต	3.71	74.19	มาก
ด้านการศึกษา	3.48	69.62	ปานกลาง
ด้านวัฒนธรรม ประเพณี โบราณวัตถุฯ	3.65	73.02	มาก
ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนเมือง	3.41	68.16	ปานกลาง

โครงการ	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการท่องเที่ยว	3.71	74.16	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อม	3.42	68.49	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน	3.54	70.87	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ			
ด้านการบริการประชาชน	3.44	68.87	ปานกลาง
ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือฯ	3.43	68.67	ปานกลาง
ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.40	68.02	ปานกลาง
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.38	67.60	ปานกลาง
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน			
ด้านคมนาคมและขนส่ง	3.56	71.28	มาก
ด้านพื้นที่สาธารณะและภูมิทัศน์	3.60	72.02	มาก
ด้านระบบระบายน้ำ	3.48	69.64	ปานกลาง
ด้านไฟฟ้า	3.62	72.34	มาก
ด้านน้ำอุปโภค-บริโภค	3.52	70.46	มาก

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (รายด้านตามยุทธศาสตร์)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในภาพรวมทั้ง 17 ชุมชน ตามยุทธศาสตร์ย่อย ได้ดังตารางที่ 7 ดังนี้

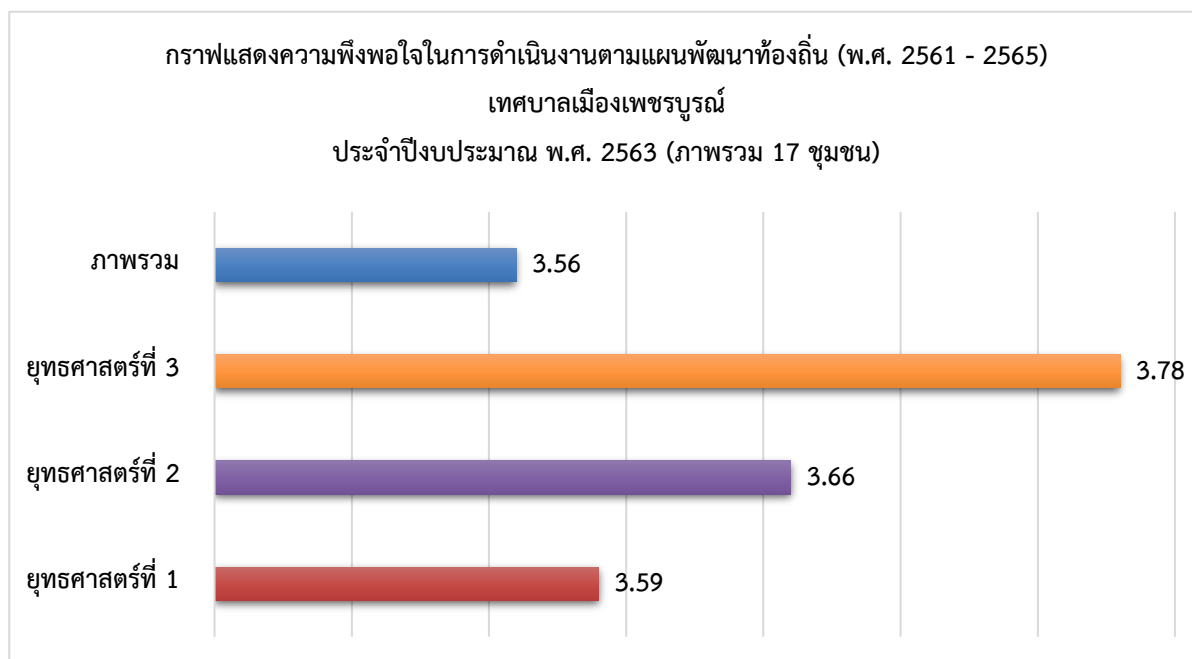
ยุทธศาสตร์	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง	3.59	71.73	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ	3.66	73.26	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน	3.78	75.52	มาก
ภาพรวมทุกยุทธศาสตร์	3.56	71.18	มาก

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวมตามยุทธศาสตร์)

จากตารางดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในภาพรวมทั้ง 17 ชุมชนตามยุทธศาสตร์พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.78$) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 3.66$) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง ($\bar{x} = 3.59$) และภาพรวมทุกยุทธศาสตร์ ($\bar{x} = 3.56$) ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถแสดงผลเป็นรูปภาพที่ 12 ดังนี้

รูปภาพที่ 12 กราฟแสดงความพึงพอใจในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565)
เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ภาพรวม 17 ชุมชน)

5. ผลการศึกษาข้อสังเกต แนวคิด และแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สรุปได้ดังนี้

5.1 ด้านบริบท

(1) ชุมชนต่าง สามารถแจ้งข้อมูลความต้องการให้แก่ผู้บริหารเทศบาลได้อย่างคล่องตัว โดยถ้าเป็นปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าก็สามารถแจ้งได้ทันที แต่ถ้าเป็นปัญหาหรือเรื่องใหญ่ที่ต้องใช้งบประมาณมาก ก็ต้องนำเข้าสู่กระบวนการทำแผนพัฒนาตามปกติต่อไป

(2) ชุมชนสามารถเข้าถึงผู้บริหารเทศบาลได้โดยสะดวก และสามารถนำเสนอปัญหาและความต้องการได้อย่างรวดเร็วผ่านตัวนายกเทศมนตรีโดยตรง หรือผ่านผู้แทนหรือสมาชิกเทศบาล ซึ่งทำให้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รับการตอบสนองหรือแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

(3) ผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนส่วนใหญ่มองการพัฒนาในแง่ของระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ถนน การเก็บขยะ ยังมีส่วนน้อยที่มองถึงการพัฒนาด้านการศึกษา การท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม

การพัฒนาพื้นที่สาธารณะ ซึ่งการพัฒนาในด้านดังกล่าวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารระดับสูงที่เป็นผู้นำปัญหา มาวิเคราะห์และกำหนดโครงการลงในแผนพัฒนา

(4) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระยะต่าง ๆ มีกระบวนการและขั้นตอนมากซึ่งถูกกำหนดโดยระเบียบทางราชการที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งผู้บริหารมองว่าบางครั้งทำให้เกิดความล่าช้าและมีความไม่คล่องตัวในการพัฒนาท้องถิ่น

5.2 ด้านปัจจัยป้อน

(1) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีความพร้อมในด้านกำลังคน เงินงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนมีระบบการบริหารจัดการที่สามารถได้ข้อมูลความต้องการและความจำเป็นมาจัดทำเป็นโครงการต่าง ๆ และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระยะยาวสี่ปี ระยะสั้นเป็นรายปี และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มเติม ซึ่งสามารถดำเนินแล้วเสร็จได้ตามกำหนดระยะเวลา

5.3 ด้านกระบวนการ

(1) การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีกระบวนการทำแผนที่ชัดเจน แน่นนอนอยู่แล้ว เพราะเป็นดำเนินการตามระเบียบ ขั้นตอนของกฎหมายและมีการดำเนินการทุกขั้นตอนเป็นไปตามระบบปกติ

(2) การติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ ยึดถือความต้องการและความจำเป็นของชุมชน และนโยบายที่หน่วยงานระดับสูงขึ้นไป เป็นหลัก โดยถือว่าการทำโครงการตามความต้องการหรือข้อเสนอของชุมชนคือตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการหรือแผนงาน

(3) เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เกิดการระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อในการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนตั้งแต่การรับฟังข้อมูลในการทำแผน การเร่งรัดการดำเนินงานตามแผน และการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผน ซึ่งทำให้เทศบาลได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารข้อมูลในรูปแบบการประชุมหรือการพบปะลดน้อยลงกว่าในปีที่ผ่านมา แต่ก็สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามกระบวนการวางแผนเช่นในปีที่ผ่านมา

5.4 ด้านผลผลิตและผลกระทบ

(1) ฝ่ายบริหารเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนได้เสีย มีความพึงพอใจในการพัฒนาเทศบาลในด้านสาธารณสุขในชุมชนมากที่สุด เพราะมีความเกี่ยวข้องกับสุขภาพของสมาชิกชุมชน และมีความพึงพอใจต่อการแก้ปัญหาและป้องกันน้ำท่วมเพราะสามารถสร้างกำแพงเป็นผนังกำแพงกันน้ำท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงพอใจต่อผลการพัฒนาทางด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี เพราะมีผลงานที่โดดเด่น

(2) ควรมีการกำกับติดตามผลงานการพัฒนาหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในรายละเอียด เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น การเก็บขยะ การทำความสะอาดอาคารสถานที่ การติดตั้งระบบไฟฟ้า เพื่อป้องกันการร้องเรียน

5.5 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาอื่น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาอื่น ๆ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัย ติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดังนี้

(1) ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่และให้การฝึกอบรมบุคลากรและผู้บริหารให้เข้าใจการทำแผน โดยเฉพาะการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จของแผน

(2) หน่วยงานภายในเทศบาลทุกกองควรได้มีการร่วมกันจัดทำข้อมูลที่สะท้อนปัญหาและแนวทางการแก้ไขและแนวทางการพัฒนา และสรุปผลดำเนินการเมื่อสิ้นปีร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจน และรอบด้าน

(3) ควรมีการให้ความรู้กับผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนต่าง ๆ เกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชนในมิติต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา การท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

(4) ควรส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง และนำแผนพัฒนาของแต่ละชุมชนมาใช้ เป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

(5) ควรดำเนินการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายความสำเร็จในระดับโครงการ และระดับแผน ดำเนินงานประจำปีในแต่ละด้านให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถวัดความสำเร็จของการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเพื่อติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สามารถสรุป อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สามารถอภิปรายผลที่ค้นพบได้ ดังต่อไปนี้

(1) จัดประชุมประชาคมเพื่อพิจารณาเห็นชอบร่างแผนพัฒนาร่วมกัน มีผู้เข้าร่วมซึ่งประกอบด้วย ประชาชน สมาชิกเทศบาล กองงาน หน่วยงาน และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดขึ้น ณ ที่ทำการเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เป็นประจำทุกปี เพื่อพิจารณาเห็นชอบโครงการต่าง ๆ เป็นรายโครงการ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนต่อไป ซึ่งนำไปสู่การอนุมัติแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

(2) เก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของสมาชิกภายในชุมชนทั้ง 17 ชุมชน และหน่วยงานภายในต่าง ๆ ทั้ง 10 หน่วยงาน ดังนี้

1) ในระดับชุมชน เทศบาลได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกภายในชุมชนทั้ง 17 ชุมชน โดยการทำประชาคม ณ ที่ทำการของแต่ละชุมชนปีละ 1 ครั้ง และผู้บริหารได้รับฟังปัญหาและความต้องการตลอดทั้งปีเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนงานหรือโครงการ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้ใช้การประชุมในลักษณะการเวียนเอกสารเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2) ในระดับหน่วยงานภายในทั้ง 10 หน่วยงาน โดยแต่ละหน่วยงานรับข้อมูลต่อจากการทำประชาคมและข้อมูลความต้องการภายในหน่วยงานของตน แล้วจัดทำเป็นร่างแผนงานประจำกองเพื่อเสนอเข้าไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาในภาพรวมของเทศบาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ

3) ระดับรายบุคคล เป็นการนำเสนอข้อมูลความต้องการตลอดทั้งปีโดยผู้นำชุมชนหรือสมาชิกชุมชนที่มีปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ซึ่งเสนอข้อมูลต่อผู้บริหารระดับสูงของเทศบาลโดยตรง หรือเสนอผ่านช่องทางที่ทางเทศบาลจัดไว้ให้

(3) รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็นร่างแผนงานประจำกอง เพื่อเสนอเข้าไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผน

ดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ

(4) กองวิชาการและแผนงานรวบรวมร่างแผนจากหน่วยงานภายในทั้ง 10 หน่วยงาน และจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาในภาพรวมของเทศบาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการและหน่วยงานรับผิดชอบ เสนอให้คณะกรรมการชุดต่าง ๆ พิจารณาเห็นชอบ

(5) นำร่างแผนพัฒนาเทศบาล ที่ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาแล้ว นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

(6) คณะผู้บริหารอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

(7) ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนตามระเบียบเมื่อสิ้นปีงบประมาณ แต่ไม่ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินการเป็นรายโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในแต่ละชุมชนเพื่อตรวจสอบตามตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จ

(8) มีการจัดทำร่างแผนพัฒนาเพิ่มเติม จำนวน 9 ฉบับ คือ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (เพิ่มเติม แก้ไขและเปลี่ยนแปลง) ฉบับที่ 1 - 9 ซึ่งประกอบไปด้วยโครงการตามยุทธศาสตร์ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบ โดยใช้ข้อมูลจากปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วน ทั้งปัญหาด้านภัยธรรมชาติ ความจำเป็นในเชิงนโยบาย ซึ่งในการอนุมัติร่างแผนพัฒนาเพิ่มเติมดังกล่าว ต้องผ่านกระบวนการจัดทำแผนตามระเบียบและต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับการทำแผนพัฒนาปกติ

(9) คณะกรรมการชุดต่าง ๆ และกลไกที่เกี่ยวข้องกับการทำแผน ประกอบด้วย

1) กรรมการชุมชน มีหน้าที่ในการเตรียมและให้ข้อมูลความต้องการและความจำเป็นในการทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับชุมชนนั้น ๆ

2) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผน ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแลการดำเนินงานตามกระบวนการจัดทำและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโดยเฉพาะ

3) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่หลักคือจัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนดำเนินงานและจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

4) คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแทนผู้นำชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน มีหน้าที่ตรวจสอบพิจารณาแผนพัฒนาในรายละเอียดทุกด้าน ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะนำเสนอต่อให้สภาเทศบาลพิจารณาและเสนอต่อคณะผู้บริหารเพื่ออนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ต่อไป

2. ผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในภาพรวมตามยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง จำนวน 113 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 63 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 55.75 ไม่ได้ดำเนินการ 50 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 44.25

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ จำนวน 68 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 32 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 47.06 ไม่ได้ดำเนินการ 36 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 52.94

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 30 โครงการ ได้ดำเนินการจำนวน 18 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 60.00 ไม่ได้ดำเนินการ 12 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 40.00

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่ได้ดำเนินการทั้งหมด และร้อยละของโครงการที่ไม่ได้ดำเนินการค่อนข้างมาก ทั้งนี้ เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ไม่ได้ดำเนินงานตามแผนพัฒนา สืบเนื่องมาจากเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ได้มีการปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่องจำนวน 9 ครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ และความต้องการจำเป็นของชุมชน จึงได้มีการปรับปรุงโครงการและงบประมาณให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งงบประมาณที่กำหนดไว้ในโครงการที่ไม่ได้ดำเนินการนั้น ๆ ได้ถูกปรับเปลี่ยนไปใช้ในโครงการใหม่ ๆ ตามแผนที่ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการแล้ว

3. การศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สรุปผลได้ดังนี้

ผลความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นรายด้านตามยุทธศาสตร์ย่อยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลกระทบจากการดำเนินงานตามแผน ($\bar{x} = 4.23$) ด้านกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{x} = 4.14$) ด้านความสมบูรณ์ตามองค์ประกอบของแผนพัฒนา ($\bar{x} = 4.03$) ด้านการนำแผนลงสู่การปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น ($\bar{x} = 3.95$) และด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน ($\bar{x} = 3.84$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงว่า กระบวนการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นไปตามกระบวนการที่ถูกต้องและได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายบริหาร คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล ผู้นำชุมชน และ

สมาชิกชุมชน ทั้งนี้ เนื่องจากกระบวนการพัฒนาแผนเหมือนกับการดำเนินการในปีที่ผ่านมา ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบมีความเข้าใจกระบวนการเป็นอย่างดี และได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ จึงส่งผลให้ความพึงพอใจในกระบวนการพัฒนาแผนอยู่ในระดับดีขึ้นไป

4. การศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นรายด้านตามยุทธศาสตร์ย่อย สรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในภาพรวมทั้ง 17 ชุมชนตามยุทธศาสตร์พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.78$) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 3.66$) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมเมือง ($\bar{x} = 3.59$) และภาพรวมทุกยุทธศาสตร์ ($\bar{x} = 3.56$) ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนงานเป็นรายโครงการอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2560) ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2561) และปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2562) อาจเป็นผลเนื่องมาจากสาเหตุหรือปัจจัยดังต่อไปนี้

- (1) การดำเนินโครงการเป็นไปตามความต้องการและความจำเป็นของชุมชนเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเทศบาลได้นำความต้องการที่ได้จากการทำประชาคมมาเป็นข้อมูลสำคัญในการทำโครงการ
- (2) โครงการส่วนใหญ่ที่ดำเนินการเป็นเรื่องการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาทางด้านสาธารณสุขปศุสัตว์ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกชุมชนส่วนใหญ่ ซึ่งสามารถสัมผัสได้โดยตรง

5. ผลการศึกษาข้อสังเกต แนวคิด และแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สรุปได้ว่า มีแนวทางทั้งด้านบวกและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาที่ครอบคลุมถึงด้านบริบทปัจจัยป้อน กระบวนการ ผลผลิตและผลกระทบ ตลอดจนข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงพัฒนาแผนในอนาคต ซึ่งผลส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2560) ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2561) และปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2562)

ผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า หากได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้ได้ข้อมูลเพื่อการพัฒนาแผนในปีต่อไปที่หลากหลายและรอบด้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามหลักการที่ว่า การติดตามและประเมินผล

โครงการจะต้องมีระยะและขั้นตอนในการประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องมีการประเมินก่อนที่จะนำโครงการไปปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนแรก และเมื่อนำโครงการไปปฏิบัติก็จะต้องมีการติดตามและประเมินการดำเนินงานโครงการเป็นขั้นตอนที่สอง และทันทีที่โครงการแล้วเสร็จก็จะต้องมีการประเมินเพื่อตรวจสอบโครงการว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เป็นขั้นตอนที่สาม และหลังจากนั้นก็ประเมินดูว่า โครงการที่แล้วเสร็จไปแล้วจะมีผลที่เกิดตามมาและกระทบในระยะยาวเป็นอย่างไร เป็นขั้นตอนสุดท้าย (ฐาปนา ฉันทไพศาล, 2549)

6. ผลการศึกษาข้อสังเกต แนวคิด และแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สรุปได้ดังนี้

6.1 ด้านบริหาร

(1) ชุมชนต่าง ๆ สามารถแจ้งข้อมูลความต้องการให้แก่ผู้บริหารเทศบาลได้อย่างคล่องตัว ถ้าเป็นปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าก็สามารถแจ้งได้ทันที แต่ถ้าเป็นปัญหาหรือเรื่องที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากต้องนำเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตามปกติต่อไป อย่างไรก็ตามเนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงทำให้การสื่อสารข้อมูลในรูปแบบการประชุมหรือการพบปะลดน้อยลงกว่าในปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ก็ใช้การติดต่อสื่อสารทางออนไลน์ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาได้อย่างเพียงพอ

(2) ชุมชนสามารถเข้าถึงผู้บริหารเทศบาลได้โดยสะดวก และสามารถนำเสนอปัญหาและความต้องการได้อย่างรวดเร็วผ่านนายกเทศมนตรีโดยตรง หรือผ่านผู้แทนหรือสมาชิกเทศบาล ซึ่งทำให้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รับการตอบสนองหรือแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามเนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงทำให้การสื่อสารข้อมูลในรูปแบบการประชุมหรือการพบปะลดน้อยลงกว่าในปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ก็ใช้การติดต่อสื่อสารทางออนไลน์ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาได้อย่างเพียงพอเช่นเดียวกัน

(3) ผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนส่วนใหญ่มองการพัฒนาในแง่ของระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ถนน การเก็บขยะ ยังมีส่วนน้อยที่มองถึงการพัฒนาด้านการศึกษา การท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม การพัฒนาพื้นที่สาธารณะ ซึ่งการพัฒนาในด้านดังกล่าวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารระดับสูงที่เป็นผู้นำปัญหามาวิเคราะห์และกำหนดโครงการลงในแผนพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณที่ผ่านมา

(4) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระยะต่าง ๆ มีกระบวนการและขั้นตอนมากซึ่งถูกกำหนดโดยระเบียบทางราชการที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งผู้บริหารคาดว่า บางครั้งทำให้เกิดความล่าช้าและไม่คล่องตัวในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณที่ผ่านมา

6.2 ด้านปัจจัยป้อน

(1) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีความพร้อมในด้านกำลังคน เงินงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนมีระบบการบริหารจัดการที่สามารถได้ข้อมูลความต้องการและความจำเป็นมาจัดทำเป็นโครงการต่าง ๆ และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระยะยาวห้าปี ระยะสั้นเป็นรายปี และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มเติม ซึ่งสามารถดำเนินแล้วเสร็จได้ตามกำหนดระยะเวลา ซึ่งสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณที่ผ่านมา

6.3 ด้านกระบวนการ

(1) การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีกระบวนการทำแผนที่ชัดเจนและแน่นอน เนื่องจากได้ดำเนินการตามระเบียบ ขั้นตอนของกฎหมายและมีการดำเนินการทุกขั้นตอนเป็นไปตามระบบปกติ

(2) การติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ ยึดถือความต้องการและความจำเป็นของชุมชน และนโยบายที่หน่วยงานระดับสูงขึ้นไป เป็นหลัก โดยถือว่าการทำโครงการตามความต้องการหรือข้อเสนอของชุมชนคือตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการหรือแผนงาน

(3) เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบในการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนตั้งแต่การรับฟังข้อมูลในการทำการเร่งรัดการดำเนินงานตามแผน และการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผน ซึ่งทำให้เทศบาลได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารข้อมูลในรูปแบบการประชุมหรือการพบปะลดน้อยลงกว่าในปีที่ผ่านมา แต่ก็สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามกระบวนการวางแผนเช่นในปีที่ผ่านมา

6.4 ด้านผลิตและผลกระทบ

(1) ฝ่ายบริหารเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการพัฒนาเทศบาลในด้านสาธารณสุขในชุมชนมากที่สุด เพราะมีความเกี่ยวข้องกับสุขภาพของสมาชิกชุมชน และมีความพึงพอใจต่อการแก้ปัญหาและป้องกันน้ำท่วมเพราะสามารถสร้างกำแพงเป็นผนังกำแพงกันน้ำท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงพอใจต่อผลการพัฒนาทางด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี เพราะมีผลงานที่โดดเด่น

(3) ควรมีการกำกับติดตามผลงานการพัฒนาหรือแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ในรายละเอียดเพื่อให้เกิดความ

เป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น การบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมอุปกรณ์ส่องสว่างตามชุมชนต่าง ๆ การดูแลรักษาแหล่งน้ำ สาธารณะ สถานที่ท่องเที่ยว การเก็บขยะ การทำความสะอาดอาคารสถานที่ การติดตั้งระบบไฟฟ้า เพื่อป้องกันการร่อนเรียน

6.5 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัย ติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และแผนดำเนินงาน เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดังนี้

- (1) ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่และให้การฝึกอบรมบุคลากรและผู้บริหารให้เข้าใจการทำแผน โดยเฉพาะการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จของแผน
- (2) หน่วยงานภายในเทศบาลทุกกองควรได้มีการร่วมกันจัดทำข้อมูลที่สะท้อนปัญหาและแนวทางการแก้ไขและแนวทางการพัฒนา และสรุปผลดำเนินการเมื่อสิ้นปีร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจนและรอบด้าน
- (3) ควรมีการให้ความรู้กับผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนต่าง ๆ เกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชนในมิติต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา การท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม เป็นต้น
- (4) ควรส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง และนำแผนพัฒนาของแต่ละชุมชนมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
- (5) ควรดำเนินการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายความสำเร็จในระดับโครงการ และระดับแผนดำเนินงานประจำปีในแต่ละด้านให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถวัดความสำเร็จของการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

6.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการดำเนินการตามโครงการใหญ่ที่ใช้งบประมาณสูง หรือโครงการที่มีผลกระทบต่อชุมชนมากเพื่อให้ทราบผลการดำเนินโครงการใหญ่ ๆ ดังกล่าว
- (2) ควรมีการศึกษาความคุ้มค่าในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ เพื่อให้มีข้อมูลที่แสดงถึงความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณในปีนั้น ๆ
- (3) ควรที่การศึกษาวิจัยปัญหาและความต้องการในการพัฒนาของชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ได้มีข้อมูลประกอบการทำแผนพัฒนาเพิ่มเติม ควบคู่ไปกับการรับฟังข้อมูลของบุคลากรหรือฝ่ายบริหารของเทศบาล